

Ársskýrsla 2015

 Rauði krossinn

Efnisyfirlit

Ávarp formanns. Ár breytinga og nýrra tækifæra	4
--	---

Deildasvið 5

Verkefni deilda	6
-----------------	---

FATASÖFNUN	6
RAUÐAKROSSBÚÐIR	6
FÖT SEM FRAMLAG	6
JÓLAÆSTOÐ	6
BARNA- OG UNGMENNASTARF	6
FJÖLSKYLDUMIÐSTÖÐ	7
FRÚ RAGNHEIÐUR	7
KONUKOT	7
ATHVÖRF FYRIR FÓLK MEÐ GEÐRASKANIR	7
ÆSTOÐ VIÐ HEIMANÁM OG MÁLÖRVUN	8
BÖRN OG UMHVERFI	9
MÁLSVARASTARF	9
VERTU NÆS – ÁTAK GEGN FORDÓMUM	10
MÓTTAKA NÝRRÁ ÍBÚA - FJÖLMENNING	11
STÖÐUGREININGAR	12
UNGMENNARÁÐ	12
SALESFORCE/CRM	12

Neyðarvarnasvið 13

Neyðarvarnir og sálrænn stuðningur	14
------------------------------------	----

ÚTKÖLL	14
NÁMSKEIÐ, FRÆÐSLA OG ÆFINGAR	15
VIÐBÚNAÐUR	15
3 DAGAR	16

Skyndihjál og slysavarnir 16

VALSKONUR ÚTNEFNDAR SKYNDIHJÁLPARMENN ÁRSINS	16
112-DAGURINN - ÖRYGGI OG VELFERÐ BARNA OG UNGMENNA Í BRENNIDEPLI	16

Námskeið og kynningar 16

ENDURMENNTUN LEIÐBEINENDA Í SKYNDIHJÁLP	16
KENNSLUEFNI	16
NÁMSKEIÐ Í SKYNDIHJÁLP Í BOÐI VÍÐA UM LAND	17
HJÁLPARSÍMI RAUÐA KROSSINS 1717	17
HJÁLPARSÍMINN SEM HLUTI AF NEYÐARVÖRNUM	17
STARFSFÓLK OG SJÁLFBODALIÐAR	17
VERKEFNASTJÓRN	18
SÝNILEIKI OG AUGLÝSINGAR	18
VIÐBRÖGÐ VIÐ SPILAFÍKN	19
SÍMTÖL OG SPJÖLL	19

Samskiptasvið 21

Kynningar- og markaðsmál	22
--------------------------	----

KYNNINGARÁTÖK	22
---------------	----

Fræðsla og viðburðir 22

FRÆÐSLUFUNDIR	22
COLOR RUN OG „VERTU NÆS“	23
STYRKARTÓNLEIKAR	23
BORGARAFUNDUR	24
FJÖLMÍÐLAUMFJÖLLUN	24
SAMFÉLAGSMÍÐLAR	24
NÝR VEFUR RAUÐA KROSSINS	25

Fjáraflanir	25
ALMENNT UM FJÁRAFLANIR	25
MANNVINIR	26
FATASÖFNUN	26
ERFDAGJAFIR	26
JÓLAHEFTI	27
NÝIR SÖFNUNARBAUKAR	27
MINNINGARKORT, TOMBÓLUBÖRN OG SMÁSALA	27
REYKJAVÍKURMARAPON ÍSLANDBANKA	27
JÓLAÐSTOÐ	27
ÁFALLASJÓÐUR	27
FYRIRTÆKJASAMSTARF	28
STYRKARVERKEFNI SAMSTARFSADILA	28
STYRKIR	29
SAFNANIR	30
HJÁLPUM NEPAL	30
HJÁLPUM FLÓTTAFÓLKI	31
TÓMSTUNDASJÓÐUR	31
FATASÖFNUN	32
FATASALA	32
SJÁLFBODALÍÐASTARF	32
ÚTTEKT Á FATAVERKEFNINU	32

Hjálpar- og mannúðarsvið 33

Hælisleitendur og flóttafólk 34

Evrópa 34

GRIKKLAND	34
GRÆNLAND	35
HVÍTA-RÚSSLAND – ATHVARF FYRIR FÓLK MEÐ GEÐRASKANIR	35
HVÍTA-RÚSSLAND – BARÁTTA GEGN MANSALI	36
HVÍTA RÚSSLAND – AÐSTOÐ VIÐ FLÓTTAFÓLK	36
KÝPUR OG MALTA – AÐSTOÐ VIÐ FLÓTTAFÓLK	36
ÍTALÍA – AÐSTOÐ VIÐ FLÓTTAFÓLK	36

Mið-Austurlönd og Asía 36

PALESTÍNA	36
LÍBANON	37

Afríka 38

MALAVÍ	38
SIERRA LEONE	38
NÁM OG STARFSPJÁLFUN Í ENDURHÆFINGARATHVARFINU Í MOYAMBA	38
STUÐNINGUR VEGNA EBÓLUFARALDURS	39
SÓMALÍA	39
HEILSUGÆSLA Á HJÓLUM	39
STUÐNINGUR VIÐ FLÓTTAFÓLK FRÁ JEMEN Í SÓMALÍU	40
MUNAÐARLAUS BÖRN Í SÓMALÍU	40

Uppbygging landsfélaga - Digital Divide 41

HVÍTA RÚSSLAND OG MALAVÍ	41
ARMENÍA	41

Sendifulltrúar Rauða krossins á Íslandi árið 2015 41

FJÖLBREYTT VERKEFNI VÍÐA UM HEIM	42
ALPJÓÐLEG NÁMSKEIÐ FYRIR VERÐANDI SENDIFULLTRÚA	42
SENDIFULLTRÚAR ÁRSINS 2015	43

Fjármál 45

Tekjur og útgjöld 2015	46
Lykiltölur úr rekstrinum	46
Tekjur og útgjöld 2015	47

Sveinn Kristinsson formaður Rauða krossins á Íslandi

Ár breytinga og nýrra tækifæra

ÁGÆTA SAMSTARFSFÓLK, SJÁLFBODALIÐAR OG VELUNNARAR.

Árið 2015 var einstaklega viðburðaríkt og sjaldan ef nokkurn tímann hefur starf Rauða krossins verið jafn þarft og jafn áberandi. Umfang starfsins fór vaxandi, en því miður er það svo að sífellt fleiri berskjaldaðir einstaklingar þurfa á aðstoð að halda, bæði hér heima og erlendis. Við stöndum því ávallt frammi fyrir fjölda áskorana. Við störfum samkvæmt þarfagreiningu okkar félags, skýrslunni Hvar þrengir að?, og þar hefur gott starf verið unnið. Deildir um allt land hafa reynt að ná til félagslega einangraðra einstaklinga á öllum aldri. Fólk sem stendur höllum fæti vegna tímabundinna eða langvarandi vandamála getur leitað til athvarfa Rauða krossins og það auðveldar næstu skref út í samfélagið.

Neyðarvarnarsvið Rauða krossins vann stórvirki á árinu. Það hefur séð til þess að landsmenn hafa aldrei verið betur í stakk búnir að kljást við náttúruöflin og neyðartilvik. Forvarnir skipta þar höfuðmáli til að draga úr hvers kyns tjóni og þá helst, að sjálfsögðu, úr manntjóni. Þar hafa deildir félagsins staðið sig vel við að miðla upplýsingum til nærsamfélagsins og hafa þær margar hverjar fengið talsverða reynslu við opnun fjöldahjálparstöðva eftir mjög erfiðan vetur. Þá er ástæða til að minnast á glæsilegt framtak Hjálparsímans 1717 sem vakti landsathygli fyrir átakið Útmeð'a. Þar var hvatt til þess að ungir karlmenn ræddu sín vandamál áður en það yrði orðið um seinan.

Á alþjóðavettvangi átti Rauði krossinn á Íslandi glæsilega fulltrúa. Ber þar sérstaklega að þakka þeim sjö sendifulltrúum sem störfuðu á tjaldsjúkrahúsi í

Nepal í kjölfar öflugra og mannskæðra jarðskjálfta. Nepal var í hjörtum okkar allra og Íslendingar létu ekki sitt eftir liggja þegar Rauði krossinn brást við neyðarkalli eftir náttúruhamfarirnar þar.

Umfang okkar starfs hefur aukist, ekki síst vegna hræringa í alþjóðamálum, vegna átaka, vegna fátæktar, vegna loftslagsbreytinga. Flóttafólk hefur aldrei verið fleira í mannkynssögunni. Landsfélög Rauða krossins um allan heim hafa reynt af fremsta megni að koma til móts við helstu þarfir fólks á flóttu. En við verðum að gera betur. Alþjóðasamfélagið verður að gera betur. Rauði krossinn skorast ekki undan ábyrgð og hér heima störfum við náið með ríki og sveitarfélögum til að koma til móts við þarfir innflytjenda og þar með talið er flóttafólk. Lögfræðingar Rauða krossins tala máli hælisleitenda af alúð og fagmennsku, en því miður er enn aðstöðumunur milli fólks sem fær alþjóðlega vernd og þeirra sem fá boð stjórnvalda um hæli. Þennan aðstöðumun þarf að jafna og stjórnvöld þurfa að hlusta á þá sem best þekkja til.

Allt kallar þetta á breytingar í hugarfari og aðgerðum. Og í breytingum felast tækifæri. Það vitum við vel sem komum að starfi Rauða krossins. Á árinu urðu talsverðar mannabreytingar og á árinu fóru fram flutningar. Aldrei hefur verið meira líf í Efstaleitinu og þangað eru öll velkomin. Við erum ekki stærsta og öflugasta mannúðarhreyfing heims fyrir ekki neitt. Við opnum dyr – við lokum þeim ekki. Við réttum fram báðar hendur til hjálpar, við sitjum ekki hjá sem áhorfendur. Það var og verður kjarninn í okkar starfi, í fortíð, nútíð og framtíð.

Deildasvið

Í byrjun árs varð sameining fjögurra deilda í tvær. Annars vegar sameinuðust Hafnarfjarðar- og Garðabæjardeild undir nafni Rauða krossins í Hafnarfirði og Garðabæ og hins vegar Austur-Húnavatnssýsludeild og Rauði krossinn í Húnaþingi vestra og heitir sú deild Rauði krossinn í Húnavatnssýslum. Deildir félagsins eru því 42 að tölu.

Námskeiðahald hjá deildum var gróskumikið á árinu og voru m.a. haldin almenn skyndihjálparnámskeið fyrir einstaklinga og fyrirtæki, námskeið í sálrænum stuðningi, námskeiðið „Börn og umhverfi“ fyrir áhugasöm ungmenni um barnapössun og ýmis námskeið tengd verkefnum deildanna.

Send voru út tvö fréttabréf frá deildapjónustu til sjálfboðaliða þar sem að sagt var frá helstu verkefnum á sviðinu.

Á haustdögum flutti Reykjavíkudeild starfsaðstöðu sína á jarðhæð húss Rauða krossins í Efstaleiti. Það er ánægjuleg viðbót góðs starfsfólks og fjölbreytt starf sjálfboðaliða fer fram í húsinu. Deildin hefur opið hús fyrir flóttafólk og aðra innflytjendur og einnig eru sjálfboðaliðar að sinna hinum ýmsu verkefnum og er því líf og fjör í húsinu.

Verkefni deilda

FATASÖFNUN

Fatasöfnun Rauða krossins er öflugt samstarfsverkefni deilda og landsfélags. Allar deildir félagsins á landsbyggðinni taka við fötum en á höfuðborgarsvæðinu er söfnun á vegum Fatasöfnunar Rauða krossins. Fötin sem deildir safna eru annað hvort send til Fatasöfnunar, seld á fatamörkuðum eða í Rauðakrossbúðum deilda. Fatasöfnun annast flokkun og miðlun fatnaðar. Til innanlandsnota fóru 55 tonn en þar er átt við úthlutun og sölu í Rauðakrossbúðum. Útflutningur til Þýskalands og Hollands var 2.220 tonn í 152 gámum, sem skilaði 112 milljónum krónum í tekjur. Send voru 38 tonn af sérvöldum fatnaði í erlent hjálparstarf, þar á meðal voru 12.014 pakkar af svokölluðum smábarnapökkum og 6.467 pakkar fyrir eldri börn. Fatagámar fóru til Hvíta-Rússlands og Síerra Leóne.

Allar deildir á landsbyggðinni úthluta fötum í heimabyggð ef þörf er á. Fataúthlutun á höfuðborgarsvæðinu fór fram í Rauðakrossbúðinni á Laugavegi 116. Í nóvember var fyrirkomulaginu breytt og nú fá einstaklingar úthlutað fatakortum sem virka sem úttektaheimild og gilda í Rauðakrossbúðunum. Mikið er um að deildir haldi fatamarkaði og eru sumar með þá reglulega.

RAUÐAKROSSBÚÐIR

Rauðakrossbúðirnar eru ellefu talsins. Búðin á Laugavegi 116 var tekin í gegn og vinna er hafin við að standsetja nýja búð á Skólavörðustíg 12 og verða þær báðar opnaðar í byrjun árs 2016. Þar með verða búðirnar á höfuðborgarsvæðinu fimm. Rauði krossinn í Kópavogi sér um rekstur búðanna á höfuðborgarsvæðinu. Átta búðir eru á landsbyggðinni; hjá Eyjafjarðardeild, Suðurnesjadeild, Eskifjarðardeild, Stöðvarfjarðardeild, Héraðs- og Borgarfjarðardeild, Hornafjarðardeild og Borgarfjarðardeild. Héraðs- og Borgarfjarðardeild flutti Nyttjáhúsið í sama húsnæði og Rauðakrossbúðin er og hefur salan aukist í þeim báðum. Þingeyjarsýsludeild hætti rekstri búðar á Húsavík og Hornarfjarðardeild hætti rekstri búðar á Höfn. Nokkrar deildir á landsbyggðinni halda markaði reglulega og selja föt þó svo að um eiginlegan búðarrekkstur sé ekki að ræða.

FÖT SEM FRAMLAG

Föt sem framlag er orðið fjölmennasta sjálfboðaliðaverkefni Rauða krossins með 407 sjálfboðaliða hjá 24 deildum. Verkefnið er tvíþætt. Sjálfboðaliðar geta annars vegar þrjónað og saumað föt sem seld eru hjá deildum eða útbúið ungbarnapakka og fatapakka fyrir eldri börn sem sendir eru til hjálparstarfs í Hvíta-Rússlandi. Samtals voru útbúnir 18.481 fatapakki. Sjálfboðaliðar á Suðurlandi og Suðurnesjum í verkefninu komu saman í Hveragerði og áttu saman góða stund og skiptust á upplýsingum og hugmyndum.

HEIMSÓKNAPJÓNUSTA

Í öllum könnunum Rauða krossins á liðnum árum hefur félagsleg einangrun verið þar sem rauður þráður. Markmið heimsóknarinnar er að draga úr einsemd og rjúfa einangrun gestgjafans. Nítján deildir reka heimsóknapjónustu eða önnur verkefni sem miða að því að draga úr félagslegri einangrun. Heimsóknavinir eru tæplega 300 og fjöldi gestgjafa um 400. Margir heimsóknavinir fara í heimsóknir á hjúkrunarheimili, sjúkrahús og sambýli þar sem fleiri njóta þjónustunnar og má gera því skóna að gestgjafar séu því mun fleiri. Fjörutíu og tveir hundar fóru í heimsóknir, ásamt eigendum sínum, á síðasta ári, hjá átta deildum. Yfirleitt er um að ræða heimsóknir á dvalarheimili aldraðra og stofnanir eins og Rjóðrið. Einnig er að aukast að farið sé í heimsóknir inn á einkaheimili til fólks á öllum aldri sem glímur við veikindi.

Pau Jaki og Guðrún Snorradóttir eru glæsilegir fulltrúar heimsóknarvina

JÓLAADSTOÐ

Þrjátíu og fimm deildir veittu neyðaraðstoð til einstaklinga og fjölskyldna fyrir jólin og var heildarkostnaður deilda vegna úthlutana liðlega 5,3 milljónir króna.

Deildir á höfuðborgarsvæðinu stofnuðu sameiginlegan áfallasjóð sem starfandi er allt árið með sjóðstjórn og úthlutunarnefnd. Flestar deildir á landinu eru í samstarfi við félagsmálayfirvöld og önnur félagasamtök varðandi neyðaraðstoð fyrir jólin.

BARNA- OG UNGMENNASTARF

Nokkrar deildir eru með félagsstarf fyrir börn og ungmenni þar sem fram fer fræðsla um Rauða krossinn. Boðið er upp á afmörkuð verkefni sem eru sérstaklega ætluð ungmennum, auk þess sem fjölmargar deildir eru í samstarfi við skóla og félagsmiðstöðvar með ýmsa fræðslu og samstarf. Barnastarf er fastur liður í starfi Akranesdeildar. Hafnarfjarðar- og Garðabæjardeild vinnur að ungmennastarfi og var hópunum skipt í þrjá hópa eftir aldri. Unnið er út frá hugtakinu „learning by doing“. Unnið er með eitt málefni í hverjum mánuði, t.d.

Á árinu 2015 leituðu 91 kona í Konukot og fjölgaði þeim þar með um 32 frá árinu 2014

mannréttindi, flóttamenn, fjölbreytta menningu og skyndihjálþ. Stöðvarfjarðardeild heldur utan um félagsstarf í félagsmiðstöðinni í samstarfi við Fjarðarbyggð. Samstarf er hafið við skóla í Vestmannaeyjum og koma nemendur í Fjölbrotarskóla Vestmannaeyja að sjálfbóðaliðastarfi hjá deildinni við að aðstoða börn með heimanám.

FJÖLSKYLDUMIÐSTÖÐ

Markmið Fjölskyldumiðstöðvar er að bjóða aðgengilega ráðgjöf, einkum fyrir efnaminni fjölskyldur í vanda. Alls leituðu 428 fjölskyldur til Fjölskyldumiðstöðvar árið 2015. Innan þessara fjölskyldna voru 1.712 einstaklingar, þar af 810 börn. Heildarfjöldi viðtala á árinu var 1.755, að meðaltali fékk hver fjölskylda 4,1 viðtal. Fjölskyldumiðstöð er til húsa að Suðurlandsbraut 24 í Reykjavík.

FRÚ RAGNHEIÐUR

Frú Ragnheiður - skaðaminnkun, er verkefni sem hefur það markmið að ná til fólks á jaðri samfélagsins, svo sem heimilislausra einstaklinga og fólks með fíknivanda. Í grunninn er þjónustan tvíþætt. Annars vegar er hjúkrunarmóttaka og hins vega nálaskiptiþjónusta.

Sjálfbóðaliðar Frú Ragnheiðar raða hjálpargögnum af natni

Þjónustan er færanleg og fer fram í endurinnréttuðum sjúkrahúsi. Alls voru komur 1.002 á árinu en frá því að verkefnið byrjaði hafa um 500 einstaklingar leitað sér aðstoðar í Frú Ragnheiði.

KONUKOT

Konukot er samstarfsverkefni Rauða krossins í Reykjavík og Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar. Fjöldi gistinátta á árinu 2015 voru 2.384 en 32 fleiri konur leituðu í Konukot á árinu 2015 en 2014, eða 91. Alls tóku 69 sjálfbóðaliðar vakt í Konukoti og skiluðu alls 3.435 vinnustundum. Konukot er opið frá kl. 17:00-10:00 á virkum dögum og til kl. 14:00 um helgar.

ATHVÖRF FYRIR FÓLK MED GEDRASKANIR

Setrið á Húsavík er samstarfsverkefni Þingeyjarsýsludeildar og Norðurlands og er athvarf fyrir þá sem glíma við geðraskanir eða eru af einhverjum ástæðum ekki virkir á vinnumarkaði eða í samfélaginu.

Lautin á Akureyri er rekin undir nafni Rauða krossins en Akureyrarbær og Geðverndarfélag Akureyrar er með reksturinn. Sjálfbóðaliðar deildarinnar sjá um opnun og starfsemina á laugardögum og komu átta sjálfbóðaliðar að því á árinu. Alls heimsóttu 3.055 gestir athvarfið, þar af 1.342 konur og 1.849 karlar og voru eldaðar 2.057 máltíðir.

Vesturafli á Ísafirði er miðstöð og endurhæfing fyrir fólk með skert lífsgæði, sem vegna veikinda eða aðstæðna getur ekki tekið virkan þátt í samfélaginu, hvort heldur sem í vinnu eða inni á heimili sínu. Markmiðið er að skapa hvetjandi stuðningsúrræði og efla sjálfstraust og ábyrgð til félagslegrar þátttöku í vinnu, námi og úti í samfélaginu. Deildir Rauða krossins á Vestfjörðum styrkja starfið fjárhagslega en mikið og gott samstarf er á milli Rauða kross deilda og Vesturafils. Samvinnan er í formi fataflokunar, öflugunar sjálfbóðaliða, reksturs markaðar og ýmissa sjálfbóðaverkefna. Á athvarfinu er opið hús á aðfangadag í nafni Rauða krossins. Að meðaltali sækja 20 manns athvarfið á dag og er notendahópurinn á aldrinum 20-65 ára. Um 15 sjálf-bóðaliðar Rauða krossins koma að verkefninu.

Gestakomur í athvarfið Vin í Reykjavík, sem Reykjavíkurldeild rekur, voru alls 8.814 á árinu eða 32 á dag. Á bak við það eru 153 einstaklingar. Komum hefur fjölgað á milli ára um 13%. Heildarfjöldi máltíða var 4.742 eða um 22 á dag. Töluvert er um að fólk hringi og leiti sér ráðgjafar og stuðnings vegna andlegrar vanlíðunar og voru skráð 2.460 símtöl.

Margir hafa átt góðar stundir í Vin í Reykjavík

Lækur er samstarfsverkefni Hafnarfjarðarbæjar og Rauða krossins í Hafnarfirði og Garðabæ. 300 manns sóttu athvarfið hvern mánuð. Sex sjálfbóðaliðar komu að starfi Lækjar.

Vinahús og Karlakaffi í Grundarfirði er starfrækt tvisvar í viku frá september fram í mars í Sögumiðstöð Grundarfjarðar. Skjólstæðingar Vinahússins eru öryrkjar, atvinnulausir og eldri borgarar. Unnið er með hugræn og uppbyggileg verkefni einu sinni í viku, svo sem til að skerpa minni eða athyglisgáfu eða efla sjálfstraust skjólstæðinga. Breyting varð á verkefninu á árinu þar sem að byrjað var með verkefnið "Föt sem framlag" og leiddi það til aukinnar viðveru. Einnig er starfrækt Karlakaffi þar sem karlmenn á öllum aldri hittast og ræða málin. Hefur þetta fyrirkomulag gengið vel fyrir sig og karlmenn bæjarins verið duglegir að mæta. Heimsóknir í Vinahúsið eru yfir 500 yfir árið og í Karlakaffið mættu að jafnaði 24 karlmenn og margir þeirra misstu ekki úr dag.

AÐSTOÐ VIÐ HEIMANÁM OG MÁLÖRVUN

Sjálfbóðaliðar Eyjafjarðardeildar voru með málörvun fyrir börn innflytjenda í tveimur grunnskólum á Akureyri þar sem að sjálfbóðaliðar hittu skjólstæðinga sína einu sinni í viku, 40 mínútur í senn. Alls komu 15 sjálfbóðaliðar að verkefninu, auk starfsmanna viðkomandi skóla. Verkefnið hlaut svo góðar viðtökur að ákveðið var að útvíkka það. Í Reykjavík bættust við þrjár nýjar starfsstöðvar fyrir Heilahristing og ein þeirra er heimanámsaðstoð fyrir framhaldsskólanema sem staðsett er í Aðalsafninu við Tryggvagötu.

Þá er einnig komið á samstarfi við skóla- og frístunda-svið Reykjavíkurborgar með tveimur starfsstöðvum á skólabókasöfnum í Hlíðar- og Háteigsskóla. Fyrir var verkefnið í Kringlusafni og Gerðubergi. Alls voru notendur þjónustunnar 78 og sáu 33 sjálfbóðaliðar um aðstoðina.

Héraðs- og Borgarfjarðardeild býður upp á heimanámsaðstoð og spjall á bókasafninu. Deildin er með íslenskukennslu einu sinni í viku fyrir innflytjendur á bókasafni bæjarins í samvinnu við Soroptimista.

Hveragerðisdeild hefur verið í samstarfi við Grunnskólann í Hveragerði varðandi verkefnið „Þjóðaráttak um læsi“.

Í samvinnu við Bókasafn Garðabæjar var verkefninu Heilahristingi komið á fót í upphafi árs.

Fjöldi barna nýtur aðstoðar við heimanám hjá Rauða krossinum

Íslenskuæfingar eru einnig á bókasafninu á Reyðarfirði fyrir innflytjendur og þá er líka unnið fjölbreytt starf með innflytjendum hjá Akranesdeild.

Verkefnið Viltu tala meiri íslensku? var fært inn í Rauðakrossbúðina í Mjóddinni. Þar hitta sjálfbóðaliðar innflytjendur á kaffistofunni í búðinni en einnig verður aðstaðan nýtt á ýmsan máta til að aðstoða innflytjendur við að læra tungumálið.

Á bókasafninu á Reyðarfirði og Eskifirði eru sjálfbóðaliðahópar sem halda úti starfi fyrir innflytjendur til að æfa sig í að tala íslensku.

Tölum saman á Patreksfirði: Verkefnið er í samvinnu við félagsþjónustu Vesturbyggðar og Tálknafjarðar. Fólk sem hefur ekki íslensku að móðurmáli kemur saman ásamt sjálfbóðaliðum Rauða krossins og fær innsýn í mannlífið á svæðinu og þjálfar íslensku um leið. Í hópi sjálfbóðaliðanna eru m.a. kennarar. Verkefnið hófst árið 2014 og hefur gefist vel. Á árinu voru fjórir þátttakendur í verkefninu.

Starfsmenn og skjólstæðingar Vinjar á ferð um Norðurland

BÖRN OG UMHVERFI

Jákvæð þróun er að eiga sér stað þar sem æ fleiri deildir eru í samstarfi við grunnskóla varðandi námskeiðið Börn og umhverfi. Skólarnir flétta námskeiðið inn í stundaskrá hjá sér og þannig næst til breiðari hóps barna og strákar jafnt sem stúlkur taka námskeiðið. Skólarnir greiða gjarna laun leiðbeinenda en deildirnar leggja til námsefnið.

Sumarnámskeiðið „Gleðidagar“ var haldið á vegum deildaráðs á Vestfjörðum.

MÁLVARASTARF

Málvarastarf er eitt af skylduhlutverkum Rauða kross hreyfingarinnar og felst í stuttu máli í að tala máli þeirra hópa og einstaklinga sem minnst mega sín á hverjum tíma í samfélaginu og samræmist stefnu félagsins, með það fyrir augum að bæta aðstæður þeirra. Málvarastarfið byggir ávallt á grundvallarhugsjónum hreyfingarinnar um mannúð, óhlutdrægni, hlutleysi og sjálfstæði. Starfið fer fram með margvíslegum hætti, s.s. með beinum viðræðum og samningum við yfirvöld, fræðslu- og áróðursherferðum, opnum fundum og ráðstefnum, fjölmiðlaumfjöllunum, umsögnum um þingmál, áhrif á stefnumótun svo eitthvað sé nefnt.

Rauði krossinn gerir könnun á um fimm ára fresti á því hvar skóinn kveppir í íslensku samfélagi og hvaða hópar það eru sem þarfnast mestar aðstoðar. Niðurstöður skýrslunnar Hvar þrengir að? voru kynntar á aðalfundi 2014. Í kjölfar skýrslunnar fór fram mikil umræða innan félagsins um hvaða málefni skyldi leggja áherslu á næstu árin. Ákveðið var að beina sjónum einkum að aðstæðum eftirtalinnna hópa; innflytjenda (þar með talin eru flóttafólk og hælisleitendur), félagslega einangrað fólk, ungt óvirkt fólk á atvinnuleysisbótum eða framfæri sveitarfélaga, og þeirra sem glíma við fátækt. Í lok árs samþykktu Rauði krossinn á Íslandi og íslensk stjórnvöld síðan fjórar sameiginlegar skuldbindingar á ríkjaráðstefnu Rauða

kross hreyfingarinnar og var ein þeirra um aukna aðstoð við fórnarlömb mansals og að tala máli þeirra. Hinar skuldbindingarnar þrjár fjalla m.a. um vernd til handa flóttafólki frá átakasvæðum og baráttu gegn fordómum gagnvart útlendingum. Á árinu var stefna mótuð varðandi þessa málaflokka af málsvareyimi félagsins sem unnið verður eftir næstu misserin.

Samhliða málsvarastarfinu er einnig unnið að því að móta ný félagsleg verkefni í þágu þessara hópa eða efla núverandi verkefni. Í því skyni eru unnar stöðugreiningar fyrir hin mismunandi svæði deildanna sem gefa eiga frekari upplýsingar en verkefnið eru þróuð út frá þeim.

Á síðasta ári bar mest á málsvarastarfi félagsins í þágu innflytjenda, hælisleitenda og flóttafólks. Innflytjendum fer hratt fjölgandi hér á landi og líkur eru á að fjöldi þeirra fari enn vaxandi ef marka má spár vinnu- markaðarins fyrir næstu ár. Fólk af erlendu bergi brotið verður hins vegar fyrir miklum duldu fordómum, s.s. á íslenskum vinnumarkaði samanber rannsóknir sem gerðar hafa verið. Því var ráðist í átakið Vertu næs gegn fordómum, sem beint er til almennings, sjá síðar.

Fjöldi þeirra sem lögðu á flóttu frá heimalöndum sínum vegna átaka og harðinda, sérstaklega frá Sýrlandi, jókst mjög á síðasta ári og. Flestir leita til nágrannalandanna en hluti flóttafólks leggur á sig langt og strangt ferðalag til Evrópu. Brot af þeim fjölda leitaði alla leið til Íslands og sótti hér um hæli. Rauða kross hreyfingin berst alls staðar fyrir því að réttindi flóttafólks séu virt og það fái þá aðstoð sem það þarfnast. Mest af málsvarastarfi í þágu flóttafólks fer fram með viðræðum við stjórnvöld. Undanfarið hefur m.a. verið unnið að því að jafna réttarstöðu og aðstöðumun þeirra flóttamanna sem boðið er hingað á vegum stjórnvalda og þeirra sem fá stöðu flóttamanns hér eða sérstaka vernd eftir hælismeðferð.

Í kjölfar árasanna í París og gagnrýnisradda hér á landi varðandi móttöku flóttafólks stóð félagið fyrir velheppnuðum borgarafundi Suðupotturinn Ísland – hvernig byggjum við fordómalaust samfélag? Fundurinn var vel sóttur þó haldinn væri í miðri jólaönsinni, framsöguerindin fjölbreytt og umræður frjóar. Greinilegt er að flestum er umhugað um standa vel að móttöku fólks og að hatusorðræða nái hér ekki fótfestu. Rauði krossinn talaði þarna enn og aftur fyrir því að það geti ekki einungis verið á ábyrgð innflytjendanna sjálfra hvernig til takist með sambúð fólks af fjölbreyttum uppruna. Þetta er gagnkvæm aðlögun og sameiginleg ábyrgð. Skoðanir nokkurra íbúa landsins á gildi fjölbreytileikans voru festar á filmu og notað til að auglýsa fundinn á samfélagsmiðlum. Fundurinn var haldinn með dyggum stuðningi Alvogen og má jafnframt þakka fyrirtækinu glæsilega umgjörð fundarins.

Rauði krossinn rekur fjölda verkefna í þágu innflytjenda. Eitt nýrra verkefna er opið hús hjá Reykjavíkurbænum fyrir nýja innflytjendur hér á landi. Sjálfboðaliðar aðstoða á ýmsa vegu og hafa reynst þeim hælisleitendum sérstaklega vel sem fengið hafa stöðu flóttamanns og eiga í erfiðleikum með að finna húsnæði og vinnu. Brjótum ísinn - bjóðum heim, er annað nýtt og skemmtilegt verkefni sem felst í því að innflytjendur og íslendingar kynnist, einfaldlega með því að bjóða heim til kvöldverðar, spjalla og fá nasasjón af bakgrunni og menningu hvers annars.

VERTU NÆS – ÁTAK GEGN FORDÓMUM

Vertu næs átaki Rauða krossins var hleypt af stokkunum í mars á síðastliðnu ári. Átakinu er ætlað að höfða til almennings, vera vitundarvakning um það fjölmenningsamfélag sem hér hefur þróast á síðastliðnum árum. Á Íslandi búa rúmlega 330.000 manns og þar af eru um 10% af erlendum uppruna, eða um þrjátíu þúsund einstaklingar. Á sama tíma búa um 10% fólks af íslenskum uppruna erlendis. Líkur eru á að fleiri munu flytja til landsins á næstu árum þar sem atvinnulífið kallar eftir fleiri vinnandi höndum.

Það hefur borið á því að fólki sé mismunað eftir þjóðerni, það verði fyrir duldu fordómum ef marka má rannsóknir þar að lútandi. Það getur haft alvarlegar afleiðingar fyrir samfélagið allt og því mikilvægt að við öll veltum fyrir okkur hvað við sem einstaklingar getum gert til að sporna við þeirri þróun. Allt þetta fólk, þeir sem flytjast hingað þessi misserin og þeir sem eiga ættir að rekja til landnema sem fluttust hingað fyrr á öldum, á að njóta mannréttinda, sömu mannréttinda.

Átakið fór af stað á alþjóðadaginn gegn kynþáttamisrétti 21. mars með opnun vefsins Vertu næs. Því var fylgt eftir með áberandi auglýsingum á ljósvaka- og samfélagsmiðlum í júní í tengslum við litahlaupið mikla, Color Run, þar sem allir taka þátt, hver með sínum lit.

Rauði krossinn tók einnig virkan þátt í hlaupinu, sjálfboðaliðar og starfsmenn bæði hlupu og aðstoðuðu við framkvæmdina og eins var hlaupið vel auglýst á miðlum félagsins. Vertu næs átakið naut góðs af veglegum styrk frá aðstandendum hlaupsins.

Gerð var áhrifarík stuttmynd um þróun fjölmenningsamfélaga og ábyrgð okkar allra við gagnkvæma aðlögun. Myndin er sjáanleg bæði inni á Vertu næs vefnum og youtube, bæði á íslensku og ensku.

Anna Lára Steindal og Juan Camilo eru mjög næs

Unnið var að gerð fyrirlestra og námskeiða um fjölmenningu og dulda fordóma sem ætluð eru skólum, vinnustöðum og sjálfboðaliðum félagsins. Fyrirlesaramir okkar eru þau Anna Lára Steindal og Juan Camilo sem bæði eru nýir Íslendingar og sérfræðingar í fjölmenningu. Á haustmánuðum 2015 voru haldin námskeið á sjö stöðum um landið fyrir um 200 sjálfboðaliða félagsins og þau heimsóttu 27 skóla og vinnustaði og hittu tæplega þrjú þúsund manns, mest nemendur í efstu bekkjum grunnskóla og framhaldsskólanna og fræddu og ræddu um fordóma og fjölmenningu. Það hefur verið gerður góður rómur að framlagi þeirra Önnu Láru og Juan og spinnast oftast fjörugar umræður. Það er ljóst að umræðunnar er þörf, þó er bjartara yfir ungdómnum en þeim eldri þegar rætt er um hvernig við stuðlum að vandræðalausri sambúð fólks af ólíkum uppruna. Inni á Vertu næs síðunni er jafnframt mikið efni sem nýtist nemendum og kennurum í umfjöllun um þetta brýna málefni.

Síðastliðið haust var einnig útbúin svokölluð áskorun til almennings, vinnustaða og skóla um að við lítum öll í eigin barm og veltum því fyrir okkur hvað við getum sjálf gert til að tryggja sátt og góða sambúð fólks af ólíkum uppruna, þar sem allir njóti sömu réttinda. Áskoruninni var hleypt af stokkunum í september með fallettri og áhrifaríkri auglýsingu á ljósvaka- og samfélagsmiðlum. Páll Óskar Hjalmtýsson veitti góðfúslegt leyfi fyrir því að lag hans Ástin er international yrði notað í auglýsingunni og söng kvennakórinn Katla lagið í nýrri útsetningu stjórnanda kórsins. Fjöldi fólks tók áskoruninni en við

Pessi börn eru með hjartað á réttum stað og vöktu mikla lukku í kynningarátaki fyrir Vertu næs

viljum sjá miklu fleiri taka þátt í henni og spyrja sig; hvað get ég lagt af mörkum? – og skora á fleiri.

Fjöldi fólks hefur verið Rauða krossinum til aðstoðar við að móta þessi verkefni, bæði úr atvinnulífinu og fræðasamfélaginu og kunnum við þeim bestu þakkir fyrir.

Pegar Rauði krossinn fór af stað með Vertu næs átakið fyrir tæpu ári síðan var heldur lítið um almenna umræðu um fjölbreytileikann, hugsanlega fordóma, aðstæður innflytjenda eða á hvers ábyrgð það er að vel takist til með gagnkvæma aðlögun. Sú staða er allt önnur núna. Gríðarlegur vandi íbúa á áttasvæðum s.s. Sírylandi og fólksflótti þaðan hefur líklega haft þar mest að segja. Við viljum þó trúna því að átakið okkar hafi hugsanlega lagt lítið lóð á vogarskálarnar. Fleiri aðilar láta sig málið varða og taka þátt í umræðunni um fordómalaust samfélag og fögnum við því, enda teljum við íslenskt samfélag standa á tímamótum. Hvernig við höldum á málum næstu misserin mun hafa afgerandi áhrif á þróun samfélagsgerðarinnar næstu áratuginna. Þess vegna munum við halda áfram að vekja athygli á þessum málaflökki og vekja fólk til umhugsunar.

MÓTTAKA NÝRRA ÍBÚA - FJÖLMENNING

Stjórnvöld ákváðu að taka á móti tíu fjölskyldum flóttamanna, alls 55 manns árið 2015. Koma fólksins dróst hins vegar fram yfir áramót. Við myndbirtingar af hörmulegum aðstæðum flóttamanna vaknaði mikil samúðarbylgja í þjóðfélaginu og skráðu sig yfir 1200 manns, sem vildu gerast sjálfboðaliðar hjá Rauða krossinum, til að aðstoða við móttöku flóttamanna hér á landi. Það voru því margar hendur sem komu að því að útbúa ný heimili fyrir þessa nýju Íslendinga.

Starf með hælisleitendum er stærsta verkefni Rauða krossins í Hafnarfirði og Garðabæ. Verkefnið hefur þróast frá því að vera eingöngu heimsóknir til hælisleitenda yfir í að vera fyrst og fremst félagsstarf fyrir hælisleitendur. Markmið félagsstarfs og heimsókna er að komast í veg fyrir einangrun, skapa jákvæða upplifun af Íslandi og hefja gagnkvæma aðlögun.

Deildin í Snæfellsbæ tók þátt í fjölmenningsdegi á Rifi og hún var einnig með verkefnið Brjótum ísinn - bjóðum heim í samstarfi við félagsamtök á svæðinu.

Vopnafjarðardeild tók þátt í verkefninu „Vertu næs“ með því að gera mat og menningu 12 þjóða skil í grunnskólanum á staðnum og dvalarheimili aldraðra og sjá fulltrúar þjóðanna um það.

Í Rauða kross húsinu á Akranesi er rekin bein og óbein þjónusta við innflytjendur en þar er rekið verkefnið Gaman saman, þar er skvísuhópur og einnig krakkafjör. Deildirnar á Vestfjörðum hafa um árabíl styrkt og tekið þátt í menningarlega fjölbreyttum verkefnum á svæðinu.

Í Súðavík býr fólk af mörgum þjóðernum þó íbúafjöldinn sé ekki hár. Í apríl var haldin þjóðahátíð þar sem íbúar komu með sitt lítið af hverju frá sínu heimalandi og elduðu ýmsa þjóðrétti.

Rauði krossinn í Öfundarfirði hefur um árabíl verið með fjölmenningslegar uppákomur á Flateyri þar sem fólk kemur saman í Félagssbæ og lærir ýmislegt nýtt hvert af öðru. Vinsælust eru matarkvöldin þar sem fólk er með sýnikennslu í eldamennsku frá sínu heimalandi og að því loknu borða allir saman.

Hjá Kópavogsdeild fór verkefnið Alþjóðlegir foreldrar aftur í gang með vikulegum samverustundum og komu fjölmargir að því verkefni með fræðslu og skemmtilegheitum. Í heildina tóku 50 foreldrar þátt frá 22 þjóðlöndum.

Héraðs- og Borgarfjarðardeild hélt matreiðslukvöld þar sem fólk frá ólíkum þjóðlöndum kom saman og eldaði rétti frá heimalandi sínu.

STÖÐUGREININGAR

Stöðugreiningar voru unnar með fjölda deilda á árinu. Þar er farið yfir stöðuna á svæði deildarinnar með deildarfólki og starfsfólki úr félagsþjónustunni, skóla-kerfinu, heilsugæslunni o.s.frv. Skoðað er hvaða hópar eða einstaklingar eru berskjaldaðir, hvað verið er að gera í þágu þessa fólks og hvernig Rauða krossinn muni beita sér í framhaldinu. Þessi misserin er verið að horfa sérstaklega á aðstæður innflytjenda, ungra óvirkra atvinnuleitenda, félagslega einangraðra og fátækra. Iðulega er verið að skerpa á verkefnum og aðlaga þau nýjum aðstæðum eða móta ný eða leggja drög að samstarfi við aðra aðila.

UNGMENNARÁÐ

Ungmennafélag Ungmennahreyfingar Rauða krossins fór fram 13. apríl 2015. Nýr formaður var kjörinn Valgerður Bláklukka Fjölnisdóttir, auk þess sem mikil nýliðun varð í ráðinu. Nýtt ungmennaráð skipa auk Valgerðar þau Adam Lárus Sigurðsson, Signý Æsa Káradóttir og Ingi Hrafn Jónsson. Í júní fundaði formaður URKÍ með Elísu Leth starfsmanni ungmennamála hjá Rauða krossinum á Grænlandi og markar fundurinn upphafið að aukinni samvinnu á milli ungmennahreyfinga Rauða kross félaga í Norður-Atlantshafi.

URKÍ lét ekki sitt eftir liggja í Gleðigöngu Hinsegin daga

Ungir sjálfbóðaliðar í deildum af höfuðborgarsvæðinu tóku þátt í litahlaupinu í sumar í ýmsum verkefnum, m.a með því að dreifa boðskap verkefnisins „Vertu næs“. URKÍ átti boðhlaupslið í Reykjavíkummaráponinu og safnaði áheitum fyrir Rauða krossinn. Liðið hafnaði í 14. sæti af 36. Fjögur ungmenni fóru sem leiðbeinendur í alþjóðlegar sumarþúðir ungmenna Rauða krossins í Finnlandi í ágúst. Endurskoðun hófst á verkefninu „Á flóttu“ í samræmi við breytt landslag í hælís- og flóttamannamálum hér á landi og um allan heim. Stefnt er að því að hefja verkefnið að nýju á árinu 2016. Áhugi ungs fólks á að vinna með fólki af erlendum uppruna kemur einnig glögglega fram í sjálfbóðaliðahópi í félagsstarfi hælisleitenda þar sem meðalaldur sjálfbóðaliða er 27 ár.

SALESFORCE/CRM

Leiðbeinendur í skyndihjálpskrá nú námskeið beint í Salesforce en það stytir vinnuferla gríðarlega. Tilkynning berst afgreiðslu þegar búið er að skrá námskeið og þar sést hvert senda á skírteini. Tölvupóstur fer út til þátttakenda með beiðni um að taka þátt í að meta námskeiðið. Leiðbeinendur hafa góða yfirsýn yfir kennd námskeið og sjá umsagnir þátttakenda.

Framkvæmdaáætlunum deilda var bætt í kerfið, fyrsta áætlun er fyrir árið 2016 sem leggur svo grunn að ársskýrslu sama árs. Skráningar í kringum sendifulltrúa voru einnig þróaðar.

Sjálfbóðaliðaferlið er mest notað og auðveldar eftirlit með að rétt sé haldið á málum og sjálfbóðaliðaumsóknum sé svarað. Umsókn berst í gegnum heimasíðuna inn í Salesforce þar sem hún merkt deildum og síðan deila deildirnar umsóknunum til þeirra verkefnastjóra sem við á. Þeir hafa samband við umsækjendur og vinna með umsóknina til samnings eða annarra lykta í kerfinu.

Á árinu bárust 2.405 umsóknir um sjálfbóðin störf. Flestar þegar flóttamannaumræðan var mest áberandi frá 30. ágúst til 30. september eða 1.444 umsóknir.

Félagar í Rauða krossinum eru rétt rúmlega 20 þúsund. Sjálfbóðaliðar með virka samninga eru 2.888 í 3.639 verkefnum. Sumir sjálfbóðaliðar eru í fleiri en einu verkefni.

Neyðarvarnasvið

Neyðarvarnasvið er staðsett í Neyðarmiðstöð Rauða krossins á landsskrifstofu. Á sviðinu fer fram stjórnun og samhæfing verkefna tengd neyðarvörnum, alþjóðlegri neyðaraðstoð, skyndihjálpi, sálrænum stuðningi og Hjálparsíma Rauða krossins.

Verkefnisstjóri sjúkrabíla hefur einnig starfsstöð í Neyðarmiðstöðinni.

Neyðarvarnir og sálrænn stuðningur

Neyðarvarnir eru skylduverkefni allra deilda og eina verkefni Rauða krossins á Íslandi sem bundið er í landslög. Árið 2015 var annað starfsár Neyðarmiðstöðvar Rauða krossins. Við stofnun hennar var lagt upp með eftirfarandi megináherslur sem voru hafðar að leiðarljósi í öllu starfi Neyðarmiðstöðvarinnar á árinu:

- Öflug samhæfing á neyðartímum
- Vöktun á náttúruvá og öðrum ógnum
- Leiðandi afl í áfallahjálpi á Íslandi
- Símsvörun allan sólarhringinn
- Þjálfun viðbragðsliðs um allt land
- Öflugur samskiptabúnaður

Neyðarmiðstöð leggur áherslu á að um allt land sé að finna vel þjálfaða einstaklinga, hópa og sérhæfðar vettvangseiningar sem brugðist geta við alvarlegum atburðum með opnun fjöldahjálparstöðva, sálrænum stuðningi eða þeirri aðstoð sem við á hverju sinni. Við

lok ársins 2015 voru um 580 sjálfboðaliðar á boðunarlistum vegna neyðarvarna. Sjálfboðaliðar taka sífellt að sér meiri ábyrgð og er það sú lína sem fylgt verður á komandi árum. Sem dæmi má nefna að bakvakt Neyðarmiðstöðvar er nú starfrækt af 10 manna hópi reyndra sjálfboðaliða, í stað starfsfólks landskrifstofu eins og áður var.

ÚTKÖLL

Á árinu 2015 voru skráð 67 neyðarútköll í aðgerðagrunn Neyðarmiðstöðvarinnar. Langstærsta verkefni ársins var vegna eldsumbrotanna í Bárðarbungu en þeim lauk í febrúar og höfðu þau staðið linnulaust frá því um miðjan ágúst 2014. Auk eldsumbrotanna var brugðist við eldsvoðum, vinnuslysum og alvarlegum atburðum hjá hópum, sjóslysi, rýmingum vegna snjóflóða og ofanflóðahættu, jökulhlaupi, vatnavöxtum, flugslysi, rútuslysum og óveðrum.

AÐGERÐASKRÁNING 2015

07.01. Rútuslys á Biskupstungnabraut við Borg í Grímsnesi	15.04. Sálrænn stuðningur viðtarfsmenn fyrirtækis vegna atviks	23.09. Sálrænn stuðningur við hælisleitanda-hungurverkfall
12.01. Sálrænn stuðningur fyrir einstakling	18.04. Æfing á vinnustofu í Vestmannaeyjum	25.09. Æfing í Heydal í Djúpi
16.01. Snjóflóðahætta á norðanverðum Vestfjörðum	22.04. Æfing viðbragðaáættunar vegna eldgosa	25.09. Æfing-Vestfirðir
16.01. Sálrænn stuðningur við einstakling	24.04. Sálrænn stuðningur við einstakling	29.09. Skaftárhlaup
16.01. Flóð í Malaví	25.04. Jarðskjálfti í Nepal	01.10. Eldur í fjölbýlishúsi í Breiðholti
25.01. Óveður í Borgarfirði	28.04. Æfing-Suðurnesjadeild	13.10. Sálrænn stuðningur við einstakling
27.01. Sálrænn stuðningur í kjölfar alvarlegs atviks á vinnustað	28.04. Rútuslys við Skaftafell	19.10. Sálrænn stuðningur við einstaklinga
28.01. Móttaka sýrlenskra flóttamanna	05.05. Sálrænn stuðningur við hóp	22.10. Æfing- jarðskjálfti á Suðurlandi
28.01. Sálrænn stuðningur við einstaklinga	09.05. Æfing-flugslys Egilsstaðir	24.10. Flugslysæfing á Höfn
05.02. Sálrænn stuðningur við hóp	11.05. Sálrænn aðstoð við einstaklinga	28.10. Sálrænn stuðningur við hælisleitanda/hungurverkfall
09.02. Fjöldahjálparstöð opnuð vegna vatnavaxta á Hólmanvík	13.05. PSS Alþjóðlegt	29.10. Sálrænn stuðningur vegna útkalls
09.02. Vöktun: Flóð í Albaníu	28.05. Bílslys á Snæfellsnesi	12.11. Flugslys í Hafnarfirði
11.02. Æfing-neyðarvarnarnámskeið á Kópaskeri	02.06. Æfing: Rútuslys	13.11. Sálrænn stuðningur vegna flugslyss-farið í flugskólann
25.02. Snjóflóð á Patreksfirði óvissustig/hættustig á Vestfjörðum	06.06. Skyndihjálparverkefni	14.11. Sálrænn stuðningur við einstakling
04.03. Æfing-Icelandair	07.06. Húsbruni Selfossi	19.11. Skrifborðsæfing Selfossi
04.03. Snjóflóðahætta á Patreksfirði (óvissustig)	08.06. Boðunaræfing.	23.11. Bruni í Plastiðunni Selfossi
07.03. Rútuslys í Hvalfirði	10.06. Æfingar-Viðbragðshópur höfuðborgarsvæðisins	25.11. Sálrænn stuðningur við einstakling vegna útkalls
08.03. Óveður á Holtavörðuheidi	10.06. Sálrænn stuðningur fyrir hóp	26.11. Sálrænn stuðningur við einstakling vegna útkalls
10.03. Æfing-Bifröst	18.06. Sálrænn stuðningur fyrir hóp	26.11. Æfing-aðgerðargrunn Árningsgadeild
10.03. Óveður Fjöldahjálparstöð opnuð á Suðurnesjum	24.06. Bílslys á Seyðisfirði	02.12. Æfing-bakvakt-bruni í Sléttahrauni 10 í Hafnarfirði
12.03. Heilsugæslustöðin í Ólafsvík rýmd vegna snjóþunga	01.07. Sálrænn stuðningur við einstakling	02.12. Sálrænn stuðningur við einstakling vegna útkalls.
17.03. Sálrænn stuðningur á vinnustað	11.07. Opnun aðstöðu vegna veðurs	03.12. Sálrænn stuðningur við einstakling vegna útkalls
27.03. Sálrænn stuðningur við hóp.	30.07. Ferðamenn við Seyðisfjörð	03.12. Óveður á Grænlandi
10.04. Sálrænn stuðningur við einstakling	09.08. Leit að týndri flugvél	07.12. Óveður á öllu landinu 7.-8. nóvember
10.04. Sálrænn stuðningur við viðbragðsaðila	26.08. Opnun fjöldahjálparstöðvar á Seyðisfirði vegna veðurs	10.12. Óvissustig rauður Keflavíkurlugvöllur
13.04. Eldur í hvalaskoðunarbat á Skjálfanda	28.08. Atburður við Efstaleiti 9 – einstaklingur hellir yfir sig bensíni	29.12. Óvissustig ofanflóð óveður
14.04. Sálrænn stuðningur í Hafnarfirði	31.08. Móttaka flóttamanna	
	31.08. Aurskriður á Siglufirði	
	04.09. Sálrænn stuðningur við einstakling	
	19.09. Flugslysæfing í Grímsey	
	20.09. Rútuslys Hellisheiði	
	22.09. Vatnsleki í verslun Rauða krossins í Mjódd	

Fólkið í neyðarvörnum er svo upptekið að enginn tími gefst til að setjast niður

NÁMSKEIÐ, FRÆÐSLA OG ÆFINGAR

Tvær svæðisvinnustofur fyrir stjórnendur í neyðarvörnum voru haldnar á árinu; í Heydal í Ísafjarðardjúpi fyrir deildir á Vestfjörðum og í Vestmannaeyjum fyrir deildir á Suðurlandi. Tilgangurinn með vinnustofunum er bæði að þjálfva stjórnendur í að stýra flóknari aðgerðum og að efla samstarf í neyðarvörnum á stórum landssvæðum. Áhersla var lögð á að fá góða gesti af öðrum svæðum til að taka þátt í vinnustofunum til að auka vægi þeirra og efla tengsl. Svæðisvinnustofur fyrir stjórnendur verður haldið áfram á árinu 2016.

Námskeiðið „Inngangur að neyðarvörnum“ var haldið 16 sinnum árið 2015. Námskeiðin voru á Egilsstöðum, Skagaströnd, Akranesi, Reykjavík, Höfn, Reykhólum, Selfossi, Stykkishólmi, Borgarnesi, Hafnarfirði, Hólmarvík, Akureyri, Húsavík, Kópaskeri, Reykjanesbæ og Þórshöfn. Þau sóttu samtals 193 sjálfboðaliðar.

Neyðarmiðstöð stóð fyrir vinnustofu á Suðurnesjum um þjónustu við aðstandendur í kjölfar alvarlegra atburða. Slíkar vinnustofur eru einkum hugsaðar fyrir deildir sem hafa alþjóðaflugvelli á sínum starfssvæðum.

Æfingar skipuðu stóran sess árið 2015. Haldnar voru 18 æfingar af ýmsum toga fyrir starfsmenn landsskrifstofu, neyðarvarnarsjálfboðaliða á höfuðborgarsvæðinu og fleiri hópa. Langstærsta æfingin var jarðskjálftaæfing þar sem sjálfboðaliðar starfræktu fjöldahjálparstöð í tjöldum í Fljótshlíðinni og mönnum Neyðarmiðstöðina. Sú æfing stóð yfir í tæpan sólarhring. Þá tóku starfsmenn og sjálfboðaliðar Rauða krossins þátt í flugslysaæfingum á Egilsstöðum og í Grímsey.

Starfsmenn Neyðarmiðstöðvar héldu á árinu 2015 fjölda funda, kynninga og fyrirlestra um hlutverk Rauða krossins í neyðarvörnum á Íslandi, bæði á Íslandi og erlendis.

Fræðslufundir og handleiðsla í sálrænum stuðningi voru fjölmargar á árinu. Þar ber hæst aukinn fjöldi verkefna tengd flóttafólki. Hafist var handa við uppbyggingu alþjóðlegs áfallateymis í sálrænum stuðningi. Hópnun er ætlað að efla möguleika félagsins í alþjóðlegu samstarfi og neyðarviðbrögðum á sviði sálfélagslegs stuðnings.

VIÐBÚNAÐUR

Lokið var við búnaðaruppbyggingu sem hófst haustið 2014 sem miðaðist við opnum mjög stórrar fjöldahjálparstöðvar á höfuðborgarsvæðinu. Sú vinna á uppruna sinn í viðbragðsáætlanagerð vegna umfangsmikillar rýmingar á Suðurlandi vegna eldgoss í Bárðarbungu. Viðbúnaðurinn myndi einnig nýtast við önnur tilefni, svo sem alvarlegt atvik í skemmtiferðaskipum, flugslys á Keflavíkurlflugvelli og móttöku fjölda fólks, t.d. flóttamanna.

Hafist var handa við að koma upp samræmdum búnaði á landsvísu í kerrum sem innihalda munu allt það helsta sem þarf fyrir opnun fjöldahjálparstöðvar. Fyrsta kerran var afhent Suðurnesjadelld á haustmánuðum en fyrirhugað er að afhenda níu kerrur í alla landshluta á árinu 2016.

Aðgerðagrunnur neyðarmiðstöðvarinnar hefur nýst vel í atburðum og æfingum og deildir eru margar hverjar farnar að nýta sér hann í neyðarvarnastarfi sínu.

Boðunarlistar í boðunargrunni Neyðarlínunnar voru uppfærðir í lok ársins. Með boðunargrunninum er hægt að boða smáar og stórar einingar neyðarvarnarhóps Rauða krossins með einföldum SMS-skilaboðum.

Fjöldi viðbragðsáætlana var uppfærður og hafist var handa við viðbragðsáætlun vegna móttöku mikils fjölda flóttafólks.

3 DAGAR

Forvarnarkerfnið 3 dagar hófst á haustmánuðum. Verkefnið, sem er fjármagnað af Land Rover verksmiðjunum og Land Rover gengur út á að virkja fjölskyldur í almannavörnum, t.a.m. með því að koma sér upp viðlagakössum og heimilísáætlunum.

Verkefninu var hleypt af stokkunum á formannafundi á haustmánuðum en þá var einnig fjárfest í Land Rover bifreið sem er fjármögnuð af verkefninu.

Skyndihjálpar og slysavarnir

VALSKONUR ÚTNEFNDAR SKYNDIHJÁLPARMENN ÁRSINS

Önnu Úrsúlu Guðmundsdóttur og leikmönnum meistarafokks kvenna í handbolta hjá Val var veitt viðurkenning sem skyndihjálparmenn ársins 2014 fyrir einstakt björgunarflek.

Guðmundur Helgi Magnússon, 56 ára gamall Valsmaður, var einu sinni sem oftast að skokka í kringum áhorfendapalla Vodafone-hallarinnar að Hlíðarenda. Á sama tíma var að hefjast æfing hjá meistaraflokki kvenna í handbolta. Þegar æfingin var í þann mund að hefjast tók Anna Úrsúla eftir því að Guðmundur virtist missa meðvitund og féll til jarðar. Hann rak um leið höfuðið í vegg svo úr blæddi. Anna tók þá mikið „gasellustökk“ yfir áhorfendapallana og tók þegar að athafna sig við Guðmund og kalla á hjálpar. Samhæfingin og liðsheildin var greinilega til staðar því á svipstundu fengu allar konurnar sitt hlutverk, ein hringdi í neyðarlínuna, ein náði í hjartastuðtæki, ein byrjaði að hnoða og ein skar bolinn utan af Guðmundi svo hefja mætti endurlífingun með hjartastuðtæki.

Þegar sjúkraliðar mættu á vettvang var Guðmundur kominn með púls en hann byrjaði að ranka við sér í sjúkrabílnum. Það er fyrst og fremst Valskonum að þakka að Guðmundur er á lífi í dag og einnig að hjarta hans hlaut lítinn sem engan skaða.

Anna Úrsúla, sem var fremst meðal jafningja í björgunaraðgerðunum, fékk að verðlaunum glænýjan iPhone 6 frá Símanum. Hún ákvað að skila símanum svo andvirðið, tæpar 118 þúsund krónur, styrkti þannig mannúðarstarf Rauða krossins. Að mati Önnu og samherja hennar eru þau verðlaun, að Guðmundur Helgi fái annað tækifæri til að lifa lífinu, miklu meira en nóg.

Eftirtaldir aðilar hlutu einnig sérstaka viðurkenningu frá Rauða krossinum á Íslandi fyrir að hafa á árinu 2014 sýnt eftirtektarverða færni í skyndihjálpar við erfiðar aðstæður; áhöfnin á Örfirisey, Björgvin Matthías Hallgrímsson, Ingvar Óli Sigurðsson, Símon Þór Símonarson og Þorbjörn Guðmundsson.

112-DAGURINN - ÖRYGGI OG VELFERÐ BARNNA OG UNGMENNA Í BRENNIDEPLI

112-dagurinn var haldinn um allt land 11. febrúar og var sjónum beint að öryggi og velferð barna og ungmenna. Dagurinn var skipulagður í samvinnu við mennta- og menningarmálaráðuneytið og heimsóttu fjölmargir viðbragðsaðilar grunnskóla landsins til að ræða við nemendur um neyðarnúmerið, slysavarnir og skyndihjálpar. Þá fræddi Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins börn í 4. bekk um neyðarnúmerið, slysavarnir og skyndihjálpar. Við athöfn í Björgunarmiðstöðinni Skógarhlíð voru veitt verðlaun í Eldvarnagetrauninni 2014, neyðarverði ársins verður veitt viðurkenning og skyndihjálparmaður Rauða krossins útnefndur.

Námskeið og kynningar

ENDURMENNTUN LEIÐBEINENDA Í SKYNDIHJÁLPAR

Haldið var endurmenntunarnámskeið fyrir leiðbeinendur í skyndihjálpar 28. september í húsnæði Lögregluskólans. Þátttakendur voru um 50 talsins víðs vegar að af landinu. Á námskeiðinu var boðið upp á vinnustofur og lögð megináhersla á að bjóða upp á verklega kennslu og æfingar í helstu aðferðum skyndihjálpar og sýna og æfa áhugaverðar og áhrifaríkar kennsluáferðir. Eins og áður stóðu Rauði krossinn, Slysavarnafélagið Landsbjörg og Skyndihjálparráð sameiginlega að þessu námskeiði.

Sögulega er skyndihjálparmenn ein grunnstoða Rauða krossins

KENNSLUEFNI

Skyndihjálparapp Rauða krossins hefur fengið frábærar viðtökur um allt land síðan það fór í loftið fyrir rúmlega tveimur árum í janúar 2014. Í lok árs 2015 höfðu rétt tæplega 30.000 manns sótt forritið, sem þegar hefur sannað gildi sitt, því dæmi eru um að appið hafi hjálpað fólki að bregðast rétt við neyð.

Appið er ókeypis og ólíkt flestum smáforritum er því ætlað að gera notendur hæfari til að bjarga mannlífum. Þetta er gert með einföldum leiðbeiningum um hvernig

1717

Ókeypis • Trúnaður • Alltaf opinn

fólk eigi að bregðast við og beita skyndihjálpi ef fólk veikist eða slys ber að höndum. Í appinu geta notendur skoðað myndbönd, prófað þekkingu sína og ef um neyðarástand er að ræða náð beinu sambandi við Neyðarlínuna.

NÁMSKEIÐ Í SKYNDIHJÁLPI Í BØÐI VÍÐA UM LAND

Rauði krossinn bauð upp á bæði lengri og styttri námskeið í skyndihjálpi fyrir einstaklinga og fyrirtæki um allt land. Haldin voru um 360 skyndihjálparnámskeið árið 2015. Alls héldu 27 deildir félagsins um 200 námskeið víða um landið. Um 160 námskeið voru haldin fyrir hópa og fyrirtæki á vegum landskrifstofu Rauða krossins. Heildarfjöldi þátttakenda á námskeiðum félagsins var ríflega 5.500.

Flest skyndinámskeiðin eða um 200 voru fjögurra klukkustunda, um 60 voru 12 klukkustunda, önnur námskeið voru átta, þriggja eða tveggja klukkustunda löng.

HJÁLPARSÍMI RAUÐA KROSSINS 1717

Hjálparsími Rauða krossins 1717 gegnir því hlutverki að veita virka hlustun og ráðgjöf um samfélagsleg úrræði til fólks á öllum aldri sem þarf á stuðningi að halda, t.d. sökum geðraskana, samskiptaörðuleika eða sjálfsvígshugsana. Hægt að leita til Hjálparsímans í gegnum símanúmerið 1717 og í gegnum netspjall 1717 (1717.is). Netspjall er mikilvægur liður í að auka þjónustu Hjálparsímans en með því er auðveldara fyrir börn og ungmenni að tala um erfið mál efni á borð við fíkn, drykkju, kynlíf, kynvitund, líkamlega og andlega misnotkun eða samskipti við foreldra. Á slóðinni 1717.is má þannig spjalla nafnlaust við sjálfböðaliða Hjálparsímans.

Hlutverk Hjálparsímans 1717 er mjög víðtækt í þeim skilningi að vera til staðar fyrir alla þá sem þurfa að

ræða sín hjartans mál í trúnaði og einlægni við hlutlausan aðila. Hjálparsíminn veitir einnig upplýsingar um þjónustu og aðstoð allra deilda Rauða krossins á landinu. Einkunnarorð 1717 eru: Hlutleysi, skilningur, nafnleynd og trúnaður. Síminn er opinn allan sólarhringinn, allan ársins hring. Auk þess er 1717 gjaldfrjálst símanúmer sem ekki birtist á símréikningum þeirra sem hringja inn, hvort sem hringt er úr farsíma eða heimasíma.

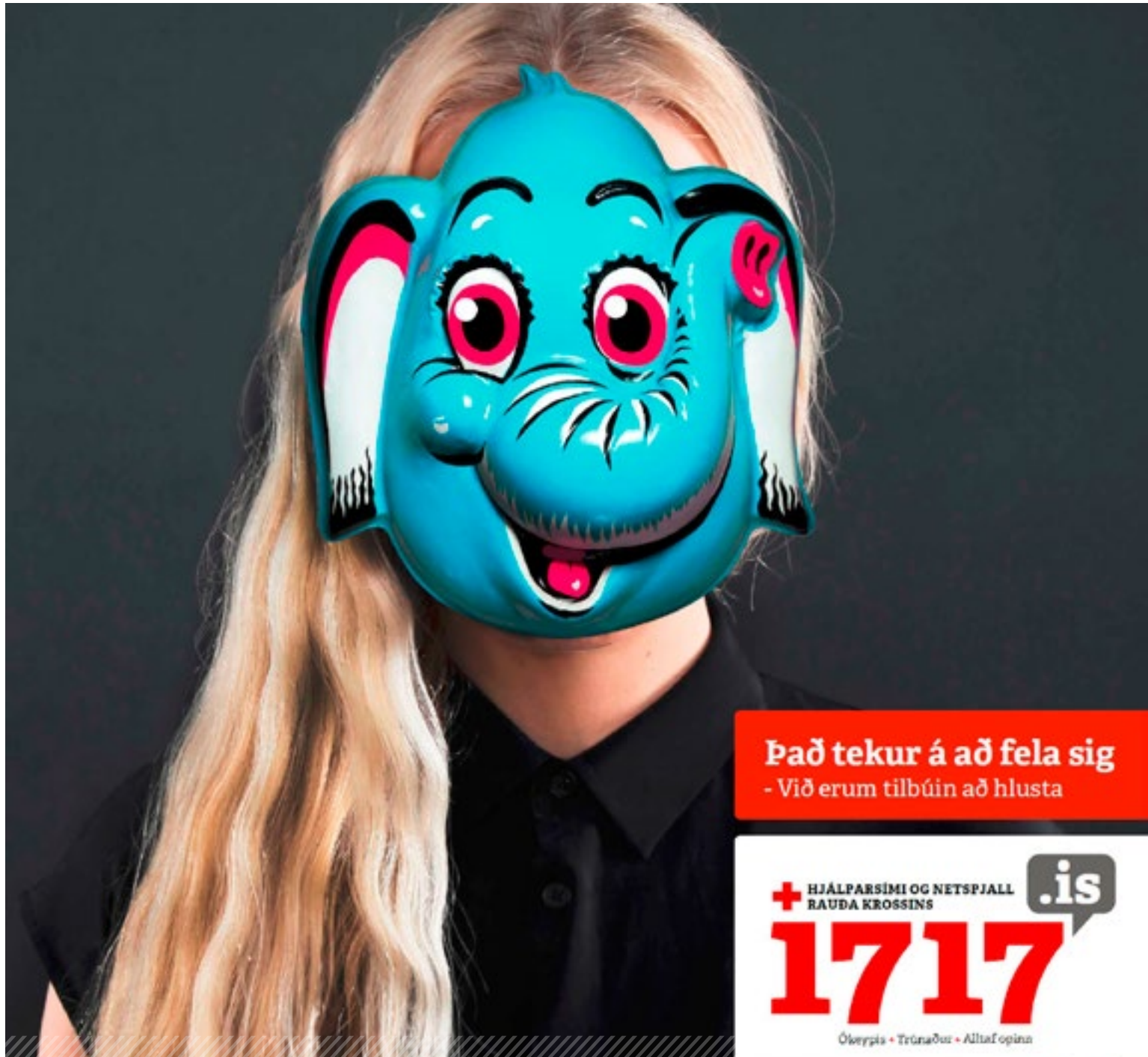
Helstu samstarfsaðilar Hjálparsímans eru: Embætti landlæknis, bráðamóttaka geðsviðs Landspítalans og Neyðarlínán 112. Þá er Hjálparsíminn aðili að alþjóðlegu hjálparlínusamtökunum Child Helpline International (CHI). Einnig er Hjálparsíminn aðili að Saft, þ.e. vakningarátaki um örugga og jákvæða tölvu- og nýmiðlanotkun barna og unglunga á Íslandi. Auk þess sinnir Hjálparsíminn hlutverki faglegs ráðgjafa í verkefni pólsku sjálfböðaliðasamtakana Regional Voluntary Center í Katowice sem nefnist Volunteerism? – I'm Game! Tilgangur verkefnisins er að þróa og bæta sjálfböðaliðastarf í skólum í Póllandi.

HJÁLPARSÍMINN SEM HLUTI AF NEYÐARVÖRNUM

Rauði krossinn á Íslandi er hluti af almannavörnum ríkisins og heyrir Hjálparsíminn nú undir Neyðarmiðstöð Rauða krossins. Þegar neyðarástand skapast innanlands gegnir 1717 hlutverki sem upplýsingasími s.s. í jarðskjálftum, flugslysum og eldgosum þegar rýma þarf stór svæði. Þar eru m.a. veittar upplýsingar til aðstandenda sem spyrjast fyrir um afdrif skyldmenna og vina. Sérstakt neyðarteymi er starfandi hjá 1717 sem ávallt er viðbúið.

STARFSFÓLK OG SJÁLFBÖÐALIÐAR

Við verkefnið starfa sex starfsmenn, þ.e. tveir verkefnisstjórar, umsjónarmaður sjálfböðaliða og þrjú næturstarfsmenn í tveimur starfshlutföllum. Sjálfböða-

Ég get ekki meir herferð Hjálparsímans 1717

liðar Hjálparsímans gegna veigamiklu hlutverki og eru meginstoð símans, án þeirra væri ómögulegt að reka verkefnið. Þar sem Hjálparsíminn er með sólarhringsopnum þarf breiðan og góðan hóp sjálfboðaliða og sjá þeir alfarið um símsvörun á virkum dögum frá kl. 16-23 og um helgar frá kl. 9-23. Árið 2015 voru haldin þrjú námskeið fyrir nýja sjálfboðaliða. Alls störfuðu um 80 sjálfboðaliðar við verkefnið árið 2015. Þá er sjálfboðaliðunum boðið reglulega upp á handleiðslu og á fræðslufundi þar sem þeir eru fræddir um ýmsa málaflokka sem tengjast Hjálparsímanum.

VERKEFNASTJÓRN

Verkefnastjórn Hjálparsímans er skipuð fimm fulltrúum og tveimur til vara, auk áheyrnarfulltrúa frá Embætti landlæknis. Rauði krossinn í Reykjavík tilnefnir þrjú

fulltrúa og einn til vara, landsskrifstofa Rauða krossins á Íslandi tilnefnir tvo fulltrúa og einn til vara og landlæknir tilnefnir áheyrnarfulltrúa.

SÝNILEIKI OG AUGLÝSINGAR

Hjálparsíminn heldur tvær átaksvikur á hverjum ári, auk reglulegra birtinga á Facebook, Google, tímaritum, fjölmiðlum og víðar. Fyrri átaksvikunni var hleypt af stokkunum í maí í samstarfi við auglýsingastofuna Hvíta húsið og beindist hún að börnum og unglungum. Mikið hafði verið rætt hjá sjálfboðaliðum að færra af ungu fólki hefði samband og með tilkomu netspjallsins þótti æskilegt að auglýsa það rækilega, enda netspjallið gáttin þeirra til okkar. Átaksvikan gekk prýðilega, fékk mikinn sýnileika í samfélaginu og fjölmiðlar á borð við Ríkisútvarpið og 365 gerðu verkefninu góð skil. Enn

Hlaupahópurinn Út með'a gerði sér lítið fyrir og hljóp hringinn í kringum landið

fremur jók það umferð til Hjálparsímans um 30% miðað við sama tímabil árið áður.

Seinni átaksvikan var í raun tvískipt en hún var framkvæmd í samstarfi við Geðhjálp og 12 manna hlaupahóp sem hugðist hlaupa hringinn í kringum landið á fimm dögum, allan sólarhringinn og slá þannig Íslandsmet. Hlaupið fór fram í júlí og var afrakstur verkefnisins kynnt þann 10. september á Alþjóðadegi sjálfsvígsforvarna.

Markmiðið var að safna fjármunum fyrir gerð heimasíðu þar sem finna mætti forvarnarmyndband og fræðsluefni sem myndi hvetja unga karlmenn í tilfinningalegu öngstræti til að tala um tilfinningar sínar og draga þannig úr líkum á sjálfsvígi.

Á allra síðustu árum eru sjálfsvíg orðin algengasta dánarorsök ungra karlmannna á Íslandi. Þá má bæta við að ungir karlmenn eru 3-4 sinnum líklegri til að falla fyrir eigin hendi en ungar konur. Út með'a, sem er yfirskrift verkefnisins, fékk gríðarlega mikinn meðbyr í samfélaginu og tóku fyrirtæki sig til og létu af hendi næga fjármuni til að hanna heimasíðuna og framleiða myndbandið. Ekki nóg með það, heldur söfnuðust að sama skapi nógu miklir fjármunir frá þremur lykil-fyrirtækjum til að gera öfluga birtingaráætlun auglýsinga og fylgja henni eftir.

Í stuttu máli var Út með'a sú herferð sem var mest sýnileg á Íslandi árið 2015, fékk tæpar 14 þúsund deilingar á Facebook, 60 þúsund áhorf á Youtube og 10% af Íslendingum á aldrinum 13-35 ára kynntu sér

efni heimasíðunnar. Enn fremur var varla sá fjölmiðill sem tók ekki verkefnið upp á arma sér og gerði því góð skil og fjallaði um það á virðingarverðan og ábyrgan máta. Jók þetta umferð til Hjálparsímans, sem var mjög sýnilegur í verkefninu, svo um munar en 104% aukning á notkun netspjallsins seinni hluta árs miðað við fyrri hluta varð að veruleika og 30% aukning í símtölum. Þá varð þannig gríðarleg aukning í sjálfsvígssímtölum og spjöllum til Hjálparsímans og netspjallsins.

VIÐBRÖGÐ VIÐ SPILAFÍKN

Hjálparsíminn tók við hlutverki upplýsingasíma fyrir fólk með spilafíkn á árinu. Samstarfshópurinn Ábyrg spilun er nýr samstarfsaðili Hjálparsímans og styður fjárhagslega við verkefnið og tryggir starfsfólki og sjálfboðaliðum jafnframt aðgengi að fræðslu um spilafíkn og afleiðingar hennar. Samstarfshópurinn samanstendur af spilafyrirtækjunum Íslandsspilum, Happpdrætti Háskóla Íslands, Getraunum og Íslenski getsþá.

SÍMTÖL OG SPJÖLL

Símtöl til Hjálparsímans og netspjall jókst um 11% milli ára eða úr 14.003 í 15.569. Má þessu þakka auknum sýnileika verkefnisins til samfélagsins ásamt fjölda-mörgum kynningum í skólum, samtökum og stofnunum. Þá hefur aukin notkun netspjallsins hjálpað gífurlega við að ná til unga fólksins en með tveimur vel heppnuðum herferðum á árinu tókst að stimpla þann samskiptamáta rækilega inn og er núna orðinn jafn mikilvægur hluti af þjónustunni og síminn sjálfur.

Það er eins gott að rétt neyðargögn séu til staðar

Á árinu 2015 var hafist handa við að dreifa neyðarkerrum um allt land. Þær koma til með að auka viðnámsþol til muna

Sjálfbóðaliðar neyðarvarnarsviðs stunda stífar æfingar og eru við öllu búinir

Land Rover bifreið Rauða krossins mun nýtast vel í náinni framtíð

Samskiptasvið

Samskiptasvið sér um kynningar- og markaðsmál og fjáraflanir fyrir Rauða krossinn. Markmið sviðsins er að auka sýnileika Rauða krossins og efla fjáraflanir til að styðja við og styrkja starf félagsins. Sviðið vinnur þvert á öll svið landsskrifstofunnar og aðstoðar deildir í kynningarmálum og fjáröflunum.

Einnig sér samskiptasvið um móttöku og mótuneyti landsskrifstofunnar og Rauða krossins í Reykjavík í húsi Rauða krossins í Efstaleiti 9 og hefur umsjón með húsinu og bifreiðum landsskrifstofunnar.

Kynningar- og markaðsmál

Árið 2015 var mjög annasamt og margt í gangi allt árið um kring. Vel gekk að skerpa fókus á ákveðin verkefni og auka sýnileika þeirra. Fyrir utan almenn sifelluverkefni var lögð áhersla á að efla sýnileika og vitund um Hjálpar-símamann 1717, Mannvini Rauða krossins, heimsóknavini Rauða krossins, átaksverkefnið Vertu næs og skyndihjálparnámskeið fyrir vinnustaði og hópa. Einnig var Útmeð'a samstarfsverkefni Geðhjálp, hlaupahópsins Útmeð'a og Hjálparsíma Rauða krossins og 1717.is mjög vel heppnað og vakti verðskuldaða athygli.

Markmið verkefnisins var að vekja fólk til umhugsunar um það að sjálfsmorðstíðni ungra karlmannna er mjög há á Íslandi og gera okkar besta til að bregðast við og ná til fólks með því að tala út um hlutina. Margir karlmenn opnuðu sig opinberlega sem er góðs viti og hjálpar í baráttunni við að reyna að sporna gegn sjálfsvígum almennt.

KYNNINGARÁTÖK

112-dagurinn var haldinn hátíðlegur að vanda 11. febrúar. Rauði krossinn tekur virkan þátt í ítarlegri umfjöllun og undirbúningi á þessum degi til kynningar á Neyðarlínunni og mikilvægi skyndihjálpar.

Skyndihjálparmaður ársins er ávallt tilnefndur á þessum merkisdegi.

Hjálparsíma Rauða krossins var gerð góð skil í átaksviku í apríl og aftur í júlí í Útmeð'a verkefninu. Hjálpar-síminn er opinn allan sólarhringinn og nýttu um 14.000 manns þjónustu hans á árinu.

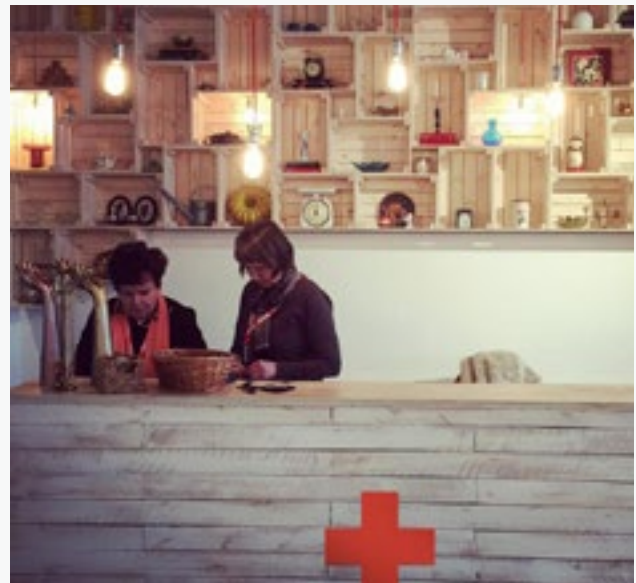
Í maímánuði stóð yfir tveggja vikna kynningarátak á Mannvinum Rauða krossins. Megin tilgangur átaksins var að kynna fyrir hvað Mannvinir standa en þeir eru mánaðarlegir styrktaraðilar Rauða krossins. Fengnir voru nokkrir þekktir einstaklingar, leikarar og tónlistarfólk til að taka þátt í átakinu og fékk það góðar undirtektir. Allir gáfu þeir vinnu sína fyrir Rauða krossinn.

Í september var sendur markpóstur á um 300 stærstu fyrirtæki landsins til að minna á skyndihjálparnámskeið fyrir vinnustaði og hvetja fyrirtæki til að bóka námskeið. Samhliða markpóstinum var vikuátak í að kynna vinnustaðanámskeiðin fyrir almenningi.

Skyndihjálparborði

Í lok september var kynningarvika Rauða krossins. Að þessu sinni var lögð áhersla á að kynna heimsóknavini félagsins fyrir almenningi og þeim sem áhuga hafa á því að bætast við hóp þeirra fjöldamörgu sjálfboðaliða sem sinna heimsóknum til þeirra sem óska eftir því. Deildir alls staðar á landinu lögðu sitt af mörkum til að kynna þetta verðuga verkefni og var almenn ánægja með kynningarvikuna. Í miðri kynningarvikunni, þann 30. september kom Hjálpin, fréttablað Rauða krossins, út og var borið í hús með Fréttablaðinu auk þess sem prentuð voru aukaeintök til dreifingar úti á landi. Í Hjálpinni var heimsóknavinum gert hátt undirhöfði og öllu sjálfboðnu starfi Rauða krossins almennt.

Frá endurhannaðri Rauðakrossbúð á Laugavegi 116

Endurhönnun á verslunum Rauðakrossbúðanna hófst á haustdögum með aðstoð frá auglýsingastofu Hvíta hússins. Endurhönnun á versluninni á Laugavegi 116 var vel á veg komin í lok ársins. Leitast var við að hafa hönnunina í anda Rauða krossins með vistvæna stefnu félagsins að leiðarljósi. Markmiðið er að endurnýta fatnað og fá fleiri til að kaupa notaðan fatnað og styrkja þannig verkefni Rauða krossins á alþjóðavettvangi, sem og hér heima.

Fræðsla og viðburðir

FRÆÐSLUFUNDIR

Opnir fræðslufundir voru haldnir með reglulegu millibili í húsi Rauða krossins. Leitast er við að hafa umfjöllunarefni sem fjölbreyttust. Margir sendifulltrúar Rauða krossins hafa verið duglegir við að kynna fjölbreytt verkefni. Sjö fræðslufundir voru haldnir hjá deildum í samráði við landsskrifstofu og öllum viðburðunum eru gerð góð skil á samfélagsmiðlum Rauða krossins.

Hugsjónirnar sjö

Árið 2015 voru 11 opnir fræðslufundir þar sem meðal annars var fjallað um:

- Áfallastreitu sjálfbúiðliða á hamfarasvæðum
- Börn sem flýja byssukúlur
- Stuðning við fatlaða og stríðshrjáða í Afganistan
- Heilsugæslu á hjólum – Hlúð að flóttafólki í Kúrdistan
- Fjölmenningu og fordóma
- Réttargæslu hælisleitenda

Heilsugæsla á hjólum. María Ólafsdóttir læknir sinnir hér börnum í Írak

MÁLÞING

Málþing var haldið í Norræna húsinu á alþjóðlegum degi Rauða krossins þ. 8. maí, í tilefni af 50 ára afmæli grundvallarhugsjóna Rauða krossins. Sjö frummælendur tóku fyrir hugsjónirnar út frá sínum sjónarhornum. Meðal frummælenda voru sjálfbúiðliðar Rauða krossins og aðrir velunnarar félagsins eins og frú Vigdís Finnbogadóttir.

COLOR RUN OG „VERTU NÆS“

Color Run hlaupið var haldið í fyrsta sinn á Íslandi 6. júní í boði Alvogen. Hlaupið er fimm kílómetra langt og hlaupið var í gegnum litastöðvar á kílómetra fresti og er það upplifunin og skemmtun þátttakenda sem er í fyrirrúmi. Einkennisorð viðburðarins eru heilsa, hamingja og tjáningarfrelsi einstaklingsins. Veðrið var eins og best verður á kosið og uppselt var í hlaupið. Alls hlupu

um 10.000 manns á öllum aldri. Sjálfbúiðliðar Rauða krossins voru á staðnum og kynntu Vertu næs og buðu hlaupurum tattú með merki Vertu næs, veittu fyrstu hjálp og aðrir unnu við hlaupið. Vertu næs verkefni Rauða krossins og UNICEF fengu ágóða Color Run, 2 milljónir hvort félag til að vinna að sínum verkefnum. Hlaupið stóð undir nafni og allir voru mjög litríkir og glaðir eftir daginn enda um sex tonn af litapúðri sem fór í loftið þennan sólríka dag.

Það var mikið fjör á Color Run

STYRKARTÓNLEIKAR

Lyfjafyrirtækið Alvogen hélt síðan styrkartónleika í Hörpu að kvöldi 6. júní í samstarfi við UNICEF og Rauða krossinn en samtökin stóðu þá fyrir landsöfnun til styrktar þolendum jarðskjálftans mikla í Nepal. Allur aðgangseyrir á tónleikana rann óskertur til samtakanna, um 2 milljónir til hvors félags. Nokkrir af vinsælustu tónlistarmönnum landsins lögðu verkefninu lið og meðal þeirra sem spiluðu á tónleikunum voru Retro Stefson, Amabadama og Ylja. Tónleikarnir voru vel sóttir og kynnt voru verkefni sendifulltrúa Rauða krossins í Nepal í stuttum myndskaiðum frá þeim sem voru persónuleg og fræðandi fyrir áhorfendur. Frábært framtak hjá Alvogen.

NÝTNIVIKA

Í lok nóvember tók Rauði krossinn þátt í Nýtniviku Reykjavíkurborgar. Laugardaginn 28. nóvember var Fatasöfnun Rauða krossins og Rauða kross búðirnar kynntar fyrir almenningi í Ráðhúsi Reykjavíkur. Tískusýning nema úr Listaháskóla Íslands var hápunktur viðburðarins og vakti mikla athygli. Einnig kynntu hönnuðir sem eru velunnarar Fatasöfnunar Rauða krossins vörur sínar, sem þeir vinna úr endurunnum fatnaði frá Fatasöfnuninni. Boðið var upp á lifandi tónlist, skemmtiatriði fyrir börnin og félagið Vakandi kynnti bók sína en félagið beinir sjónum að betri nýtingu matvæla og matvæla og hvetur til framfara í neysluvenjum almennings.

Fatahönnunarnema LHÍ settu upp glæsilega tskusýningu á Nýtniviku Reykjavíkurborgar þar sem notast var við fatnað úr fatabúðum Rauða krossins

BORGARAFUNDUR

Þann 8. desember var Rauði krossinn í samstarfi við lyfjafyrirtækið Alvogen með borgarfund í Ráðhúsi Reykjavíkur undir yfirskriftinni „Suðupotturinn Ísland – Hvernig byggjum við fordómalaust samfélag?“ Flutt voru stutt erindi um íslenska sjálfsmynd, umburðarlyndi og framtíð íslensks samfélags án aðgreiningar og fordóma. Fundurinn gekk vonum framur og um 120 manns sóttu hann.

Viðbrögð Rauða krossins í kjölfar efnahagskreppunnar Berglind K. Þorsteinsdóttir rannsakaði og vann loka- verkefni fyrir Rauða krossinn í MA námi sínu í félagsráðgjöf við Háskóla Íslands. Verkefnið fjallaði um viðbrögð Rauða krossins í kjölfar efnahagskreppunnar árið 2008. Skýrsla var gefin út og hægt er að nálgast hana á vef Rauða krossins.

FJÖLMIÐLAUMFJÖLLUN

Rauði krossinn var mikið í fjölmiðlum á árinu 2015. Varla leið sá dagur án þess að fjallað væri um félagið í einhverjum stóru fjölmiðlanna, hvort sem um er að ræða á vefnum, í prenti, í útvarpi eða sjónvarpi. Af

prentmiðlum voru Fréttablaðið og Morgunblaðið oftast með Rauða krossinn til umfjöllunar, hlutfall Fréttablaðsins var 41 prósent en Morgunblaðsins 39 prósent. Af ljósvakamiðlum var Ríkisútvarpið; RÚV, Rás 1 og Rás 2 einstaklega dugleg að fjalla um Rauða krossinn eða með 61 prósent á móti 39 prósentum Stöðvar 2 og Bylgjunnar. Ekki er tekið til umfjöllunar útvarpsstöðva á borð við X-ið og FM 957, sem þó fjölluðu umtalsvert um verkefni Rauða krossins. Þar má sérstaklega nefna verkefni tengd flóttamannamálum sem og skaðaminnkunarverkefni á borð við Frú Ragnheiði og Konukot.

Samkvæmt skýrslu Fjölmiðlavaktarinnar var fjallað um Rauða krossinn alls 1333 sinnum á árinu en næsta mannúðarfélag á listanum var UNICEF sem var með 456 umfjallanir, til samanburðar. Óhætt er að segja að tveir „toppar“ hafi einkennt fjölmiðlaárið. Annars vegar voru það jarðskjálftar sem skuku Nepal í apríl og maí. Rauði krossinn brást við með landssöfnun sem gekk vel og var fjallað vel um söfnunina sem og alla sendifulltrúa RKÍ sem sendir voru á vettvang. Hins vegar var það umfjöllun um flóttamannamál sem varð mjög áberandi um mánaðarmótin ágúst/september. Rauði krossinn var mikið í sviðsljósinu og kom hann að mestu leyti vel úr allri umfjöllun eins og vera ber. Mikið álag var á starfsfólki þar sem sóst var eftir fjölda viðtala en við þeim beiðnum var brugðist af fagmennsku og allar útskýringar sem starfsfólki Rauða krossins var unnt að veita – voru að sjálfsögðu veittar. Metskráning nýrra sjálfboðaliða í september vakti mikla athygli og fór starfsfólk Rauða krossins í beinar útsendingar beggja stóru sjónvarpstöðvanna.

Fjallað var að einhverju leyti um öll verkefni Rauða krossins. Konukot og Frú Ragnheiður hafa fengið verðskuldaða athygli, heimsóknarvinir, skyndihjálpin átti sinn sess bæði í Landanum og með frábærum leifturlýð sem sló í gegn í Kringlunni, börn og umhverfi, neyðarvarnir stóðu sig vel og var fjallað vel um þeirra verkefni í hvert sinn sem neyðarástand myndaðist og þá er ótalinn Hjálparsíminn 1717 sem var talsvert í fjölmiðlum. Þetta er alls ekki allt upptalið en frekari upplýsingar má til að mynda nálgast í skýrslu fjölmiðlavaktarinnar.

SAMFÉLAGSMIÐLAR

Rauði krossinn heldur áfram að eflast á samfélagsmiðlum. Í byrjun ársins 2015 voru fylgjendur félagsins á facebook rétt rúmlega 11 þúsund talsins en undir lok ársins náguðust þeir 19 þúsund. Samkvæmt greiningarsíðu facebook má sjá að fylgjendum fjölgaði hlutfallslega mest á álagstímum þegar félagið var mikið í sviðsljósi fjölmiðla. Mesta fjölgunin varð til að mynda þegar flóttamannamálin voru í brennidepli. Einnig varð umtalsvert fjölgun eftir jarðskjálftana í Nepal og í kringum samstarfsverkefni Hjálparsíma Rauða krossins 1717 og Geðhjalpar; Útmeða, sem vakti verðskuldaða athygli.

„ÉG ER
MANNVINUR
ÞVÍ ÉG ER SKRÆFA“

MANNVINIR STYRKJA M.A.:

- ▶ HJÁLPARSIMANN 1717
- ▶ REKSTUR SJÚKRABÍLA
- ▶ NEYÐARABSTÖÐ
- ▶ HEIMSÓKNARVINI
- ▶ INNFLYTJENDAVERKEFNI
- ▶ BYGGINGU VATNSBRUNNA
- ▶ HEILSUGÆSLU Á HJÓLUM
- ▶ ÁFALLAHJÁLP

Salka Sól Eyfeld er mannvinur, því hún er skræfa

Á twitter fjölgar fylgjendum jafnt og þétt en þær færslur sem vekja gjarnan mestu athyglina eru þær sem snúa að flóttamönnum og hælisleitendum. Einnig virkar miðillinn vel til að koma áleiðis skilaboðum frá Neyðarvarnsviði þegar neyðarástand skapast og mikilvægt að koma upplýsingum áleiðis á sem skemmstum tíma.

Á Instagram hefur reynst erfitt að byggja upp fjölda fylgjenda en eðli miðilsins er slíkur að fólk fylgist takmarkað með fyrirtækjum eða samtökum. Hann hefur þó reynst ágætlega í auglýsingatilgangi og erum við spennt yfir því að fara yfir árið 2016 í því tilliti.

NÝR VEFUR RAUÐA KROSSINS

Um mitt ár var farið að vinna að hönnun nýrrar heimasíðu fyrir Rauða krossinn á Íslandi. Talin var þörf á því að uppfæra vefinn og gera áherslubreytingar. Horft var í þrjá meginþætti sem skipta Rauða krossinn mestu máli; verkefni Rauða krossins, fjáröflun til styrktar Rauða krossinum og öflun sjálfbóðaliða til starfa. Þessir þrjú þættir skipta mestu máli fyrir allt starf Rauða krossins og því mikilvægt að þeir séu áberandi á heimasíðu félagsins sem er opinber gluggi Rauða krossins. Að öðrum áhersluatriðum má nefna að fréttir og viðburðir eru aðskildir og munu því öll námskeið og aðrir viðburðir fá sérstakan stað, þar sem hægt er að nálgast upplýsingar. Nýja heimasíða félagsins verður því mun aðgengilegri og einfaldari en sú fyrri. Vefsíða skyndihjálpar er einnig uppfærð og frekari upplýsingar gerðar aðgengilegar á henni ásamt því að skráning á námskeið er þar.

Við uppfærslu á nýjum vef var horft til annarra landsfélaga Rauða krossins og þá sérstaklega til Norðurlandanna. Uppfærsla á vefum hjá norrænu landsfélögum hefur gefist vel og eru í stíl við þær breytingar sem Rauði krossinn á Íslandi er að gera á sínum vef. Hugsmiðjan hönnunarhús hefur haft veg og vanda við hönnun og uppsetningu á nýjum vef og reynst Rauða krossinum mikill máttarstólpi í allri vinnu við vefinn. Vefurinn er farsímavænn og öll vinnsla

starfsmanna við síðuna verður einfaldari. Vonandi munu félagar og sjálfbóðaliðar í Rauða krossinum, sem og allir landsmenn, njóta vel og nýta sér vefinn. Vefurinn mun fara í loftið á vormánuðum 2016.

Fjárafilanir

ALMENNT UM FJÁRAFLANIR

Tekjur af Íslandsspilum ásamt fjármagnstekjum hafa verið mikilvægir tekjustofnar á undanförunum áratugum og eru það enn. En aðrir þættir spila nú stærra hlutverk og meirihluti tekna kemur annars staðar frá. Sérstakur samningur er og hefur verið í mörg ár við ríkið um rekstur sjúkrabíla. Samningar eru um móttöku flóttamanna og hælisleitenda, stuðningur er við alþjóðleg verkefni Rauða krossins og einstaka styrkir komu einnig fá ríkinu til félagslegrar aðstoðar innanlands.

Fataverkefnið, fatasöfnun, flokkun, úthlutun og sala hefur eflst með hverju ári og margir sjálfbóðaliðar koma að verkefninu um allt land og Rauðakrossbúðir eru staðsettar víða. Verslunin að Laugavegi 116 var reyndar lokuð um tveggja mánaða skeið á meðan á breytingum og endurhönnun á húsnæðinu stóð þannig að aðeins dró úr sölu þar. Gengi íslensku krónunnar hefur einnig verið óhagstætt varðandi útflutning. Tekjur af sölu á notuðum fatnaði minnkuðu um 2% hér heima en tekjur af útflutningi á notuðum fatnaði og textíl jukust hins vegar um 10% á milli ára.

Mannvinaverkefnið stækkaði verulega á árinu og fjölgaði Mannvinum Rauða krossins um 23% á milli ára og nettó innkoma hækkaði um 30%.

Rauði krossinn á Íslandi tekur virkan þátt í hjálparstarfi félagsins með fjársöfnun. Unnið var að styrkjaöflun og samningum við ýmsa aðila, einstaklinga, fyrirtæki og opinbera aðila.

Almenningur getur einnig styrkt starfið beint með því að hringja í 904-1500 (framlag 1.500 kr.), 904-2500 (framlag 2.500 kr.) eða 904-5500 (framlag 5.500 kr.). Einnig er hægt að leggja fé inn á reikning Rauða krossins 0342-26-12, kt. 530269-2649, eða greiða með greiðslukorti.

Daron Karl Hancock sló í gegn þegar hann spilaði jólalög fyrir gesti og gangandi í BYKO á aðventunni

MANNVINIR

Mannvinir eru þeir sem styðja mannúðar- og hjálparstarfs Rauða krossins, bæði innanlands og utan, með mánaðarlegum framlögum. Verkefni sem þeir studdu árið 2015 voru langtímaverkefni í Sierra Leóne, Malaví, Sómalíu, Palestínu og Hvíta Rússlandi, eins og undanfarin ár en einnig verkefni sem bregðast við hinu alvarlega ástandi meðal flóttafólks frá Sýrlandi. Innanlands var megináherslan lögð á Neyðarmiðstöð Rauða krossins en hún sér um samræmingu á neyðarviðbrögðum, skyndihjálp, sálrænum stuðningi, áfallahjálp og starfsemi Hjálparsímans 1717 auk netspjallsins www.1717.is sem einkum er ætlað börnum og ungmennum í vanda.

Mannvinum fjölgaði um 23% á árinu og, eins og áður sagði, voru þeir í árslok um 11.000 talsins. Samstarf var við Miðlun um úthringingar og hópur frá fyrirtækinu var að störfum megnið af árinu. Hópur ungs fólks vann að kynningu og söfnun Mannvina að sumarlagi á fjölförnum stöðum, einkum á höfuðborgarsvæðinu en heimsótti einnig Akureyri, Reykjanesbæ, Selfoss, Hveragerði og Akranes. Um veturinn unnu einnig nokkrir einstaklingar að því að kynna Mannvinaverkefnið einn dag í viku í Kringlunni og Smáralind. Nettótekjur af Mannvina-verkefninu voru um 88,5 milljónir árið 2015 en það er um 30% aukning frá árinu á undan. Fimm sinnum á árinu var fréttabréfið „Þú veitir von“ sent til Mannvina með upplýsingum um verkefni sem þeir voru að styðja. Kynningarátak vegna Mannvinaverkefnisins sem stóð í

tvær vikur var unnið í samstarfi við Hvíta húsið, seinni partinn í maí fram í byrjun júní. Það fór fram í fjölmiðlum, á Facebook, á vef Rauða krossins og í strætisvagnaskýlum á höfuðborgarsvæðinu. Markmiðið var fyrst og fremst að vekja athygli á því fyrir hvað orðið stendur, þ.e. að Mannvinir Rauða krossins séu þeir sem styðja mannúðar- og hjálparstarf Rauða krossins innanlands og á alþjóðavettvangi með mánaðarlegum framlögum. Til samstarfs við átakið komu nokkrir leikarar og tónlistamenn sem gáfu vinnu sína og eiga miklar þakkir skyldar. Framleitt var efni til áframhaldandi kynningar á verkefninu næstu misserin.

FATASÖFNUN

Fatasöfnun er vaxandi fjáröflunarleið hjá Rauða krossinum og áhersla er á að nýta fatnaðinn sem best og gera sem mest verðmæti úr honum, bæði innanlands og til útflutnings. Notað er hvert tækifæri til að vekja athygli á mikilvægi verkefnisins og því að allir geti lagt sitt að mörkum. Rauðakrossbúðum fjölgar og áhersla er lögð á að vanda valið á fatnaði til sölu og góðri framsetningu þeirra.

Sérstök fatasöfnun að vorlagi var haldin í lok maí eins og undanfarin ár. Samstarf var við Eimskip að venju varðandi birtingu auglýsinga í útvarpi og dagblöðum og kostun. Pósturinn dreifði þó pokum undir fatnað inn á hvert heimili í landinu dagana 18.-20. maí, endurgjaldslaust. Pokarnir komu frá samstarfsaðila í Þýskalandi. Nettótekjur af fataverkefninu voru 84,5 milljónir og fara til hjálparstarfa innanlands og utan.

Fjölmörg fyrirtæki styrkja fataverkefni Rauða krossins með afskrifuðum fatnaði, einkennisfatnaði, gölluðum vörum og teppum, svo eitthvað sé nefnt. Þar á meðal má nefna Hagkaup, Lindex, Zöru, Icewear, Vífilfell, ÁTVR, Þvottahús Ríkisspítalanna og Lín Design .

Ánægjulegt samstarf var við nokkur fyrirtæki til að fá fólk til að gefa fatnað til félagsins. Dæmi um slíkt var í góðgerðaviku NOVA. Fyrirtækið fékk þó poka undir fót fyrir starfsmenn sem fóru síðan með þá til Fatasöfnunar Rauða krossins. Fræðsla um verkefni Rauða krossins fylgdi í kjölfarið.

ERFDAGJAFIR

Erfdagjafir sem fjáröflunarleið hefur verið til skoðunar um nokkra hríð. Undirritaður var samningur við fyrirtækið Clever Data um kortlagningu á líknar- og erfðagjöfum á Íslandi ásamt viðhorfskönnun meðal Mannvina, sjálfbóðaliða og þeirra sem sótt hafa hina mánaðarlegu morgunfræðslu Rauða krossins. Spurningarlistar voru gerðir, þeir sendir út og síðan fylgt eftir. Margt forvitnilegt kom í ljós, sem hægt er að byggja áframhaldandi starf á. Skýrslur liggja fyrir um þetta. Alls bærust á árinu erfðagjafir að upphæð 6 milljónir kr.

JÓLAHEFTI

Jólaheftin með merkimiðum og límmiðum voru nýtt sem fjáröflun eins og undanfarin ár. Kynnt voru hin margvíslegu mannúðarstörf sem unnin eru um allt land í þágu þeirra sem eru berskjaldaðir í íslensku samfélagi.

Umfang heftisins var sama og síðustu tvö árin. Jólaheftin voru send inn á hvert heimili í landinu og dreift af Póstinum. Listamaðurinn Sigurborg Stefánsdóttir hannaði og teiknaði kortin, gaf vinnu sína og færir Rauði krossinn henni bestu þakkir fyrir. Salan gekk vel. Nettó afrakstur af sölu jólaheftanna var um 10 milljónir króna.

NÝIR SÖFNUNARBAUKAR

Guðrún Harðardóttir, vöruhönnuður, var fengin til að hannaði nýja bauka fyrir Rauða krossinn. Um tvær stærðir er að ræða. Leitað var til ýmissa fyrirtækja um að hafa baukana sýnilega til að styrkja Rauða krossinn. Í lok árs voru um 30 baukar komnir í verlanir og fyrirtæki.

Nýir söfnunarbaukar Guðrúnar Harðardóttur eru einstaklega glæsilegir

MINNINGARKORT, TOMBÓLUBÖRN OG SMÁSALA

Sala á varningi er meðal annars þjónusta við deildir, sem og almenning. Um er að ræða varning fyrir tombólubörn, skyndihjálpartöskur, skyndihjálparbæklingar og veggspjöld. Sala minningarkorta skilaði alls 505 þúsund krónum og framlag tombólubarna var 765 þúsund krónur.

REYKJAVÍKURMARAPON ÍSLANDBANKA

Reykjavíkumaraþonið var haldið 22. ágúst. Alls safnaðist til verkefna fyrir Sýrland kr. 165.500 kr. Fulltrúar frá Rauða krossinum voru líka að styðja samstarfsverkefnið með Geðhjálp Útmeð'a. Fleiri hópar sem tóku þátt tengdust Rauða krossinum eins og þeir sem hlupu fyrir Fjölsmiðjuna á Suðurnesjum.

JÓLAAÐSTOÐ

Jólaaðstoð deilda var með margvíslegum hætti. Flestar unnu með aðilum í nærsamfélaginu að öflun fjár og úthlutun þess. Beiðnir um aðstoð voru um helmingi fleiri en árið áður. Alls stóðu 31 deild að úthlutun neyðaraðstoðar til einstaklinga og fjölskyldna um jólin. Mörg fyrirtæki og stéttafélög styrktu Rauða krossinn. Sum sendu fjárframlagið beint til deilda en önnur í gegnum landsskrifstofu, en þar var heildarupphæðin tæpar 7 milljónir króna. Stærstu upphæðirnar komu frá Arion banka 2 milljónir, Bakkavör 1 milljón, Landsbankanum 1 milljón, Landsvirkjun 1 milljón og loks frá ríkisstjórninni 1 milljón. Aðrar upphæðir voru minni.

Jólasjóður	Upphæð
VR (200 þúsund á deildina í Vestmannaeyjum og á Akranesi og 200 þúsund til deilda á Austurlandi)	600.000
Landsvirkjun	1.000.000
Arion banki	2.000.000
Bakkavör	1.000.000
Ríkissjóður	1.000.000
Deloitte	300.000
Guðmundur Valgeir Hallbjörnsson	500.000
Samiðn/byggið/félag tæknigreina	300.000
Grandi	200.000
Rolf Johansen og co.	75.000
Einstaklingar	6.821
Alls	6.981.821

ÁFALLASJÓÐUR

Áfallasjóður Rauða krossins var stofnaður 10. desember 2015 og er samstarfsverkefni deilda á höfuðborgarsvæðinu. Áhersla er lögð á að hjálpa fólki að ná sér aftur á strik eftir ófyrirséð fjárhagslegt áfall, svo sem í tengslum við sjúkdóma og slys. Einnig er stefnan að ná til tekjulágra fjölskyldna sem ekki njóta nægrar aðstoðar annarra aðila.

Í sjóðinn söfnuðust 3,5 milljónir króna í desember. Frá VR komu 1,7 milljónir, Sorpu/Góða hirðinum 1,3 milljónir og frá Eflingu 500 þúsund krónur. Byrjað var að úthluta fyrir áramót.

Viðbótarfjármagni úr sjóðum deilda og landsskrifstofu var veitt í Áfallasjóðinn og stóð hann í um 15 milljónum kr. í árslok.

Áfallasjóður 31.12.2015	Upphæð
VR (deildir á höfuðborgarsvæði)	1.700.000
Sorpa / Góði hirðirinn	1.300.000
Efling	500.000
Alls	3.500.000

FYRIRTÆKJASAMSTARF

Fjöldmörg fyrirtæki um allt land styrktu félagið með einum eða öðrum hætti, t.d. með beinum fjárstyrkjum, auglýsingastyrkjum, vörustyrkjum og afsláttum. BYKO gaf sem dæmi góða afslætti við lagfæringar á Rauðakrossbúðunum. Framlag frá starfsmönnum fyrirtækja í formi sjálfboðavinnu var líka í boði. Rauði krossinn sótti um styrki í ýmsa sjóði bæði vegna sífelluverkefna og tímabundinna verkefna.

Rauði krossinn á í formlegu samstarfi við eftirfarandi fyrirtæki:

- Eimskip/Flytjanda og Sorpu varðandi flutning og móttöku fatnaðar.
- Arion banka, sem er aðal viðskiptabanki Rauða krossins og studdi hann jólaaðstoðina.
- Vífilfell, sem styrkti vatnsbrunnaverkefni í Afríku og var með í verkefnum sem í gangi voru hjá Rauða krossinum með framlagi af drykknum Toppi á viðburðum og fleiru.
- Lín Design var í samstarfi um fatasöfnun og framleiðslu á innkaupapokum.
- Alvogen lagði baráttunni gegn fordómum lið, Vertu næs verkefninu og kynningum á kostum fjölmenningar.
- Öll símafyrirtæki styðja Hjálparsíma Rauða krossins 1717 með því að fólk sem hringir inn gerir það gjaldfrjálst.
- Í byrjun árs studdu Já.is og Síminn birtingu á efni er varðaði skyndihjálpar, þar á meðal skyndihjálparappið. Þetta var í framhaldi af mikilli samvinnu í tengslum við skyndihjálparáttak Rauða krossins árið 2014 og 90 ára afmæli félagsins.
- Endurvinnsluna, sem tók á móti dósnum, plast- og glerflöskum á þremur stöðum á höfuðborgarsvæðinu í þágu félagsins. Fólk getur lagt starfinu lið með því að leggja andvirðið inn á reikning Rauða krossins á staðnum. Tekjur af þessu voru 438.000 kr.
- Póstinn, sem dreifði frítt pokum undir fót fyrir fatasöfnun Rauða krossins að vorlagi.
- Samningur er við Vodafone um sölu á barnaefninu Hjálpfús í gegnum VOD/leiguvef fjölvarpsins.
- Auglýsingarstofuna Hvíta húsið. Samstarf í fjölmörgum verkefnum sem voru í gangi árið 2015.

Fulltrúar Rauða krossins og Gylfi Sigfússon, forstjóri Emskips fagna áframhaldandi samstarfi

STYRKARVERKEFNI SAMSTARFSADILA

Unnið var að því að auka sýnileika á samstarfi Rauða krossins og Eimskipa. Nýr samstarfssamningur til fimm ára var undirritaður í Vöruhúsi Eimskipa 16. nóvember við hátíðlega athöfn og forstjóra Eimskipa var afhent viðurkenningarskjal fyrir þýðingarmikið starf. Unnið var að merkingu bíla hjá Fatasöfnun Rauða krossins og Eimskip með myndum sem minna á samstarfið. Ákveðið var að endurhanna pokana sem fara á heimilin í landinu þegar fatasöfnun að vorlagi fer fram og laga m.a. merkin. Upplýst var í fjölmiðlum hve mikið Eimskip hafði flutt af textíl varningi fyrir Rauða krossinn frá árinu 2009 en það var um 10.000 tonn.

Í svokallaðri Nýtnivíku sem samtökin Vakandi og Reykjavíkurborg stóðu fyrir með þátttöku Rauða krossins var vakin athygli á fatasöun/textílsöun í landinu og mikilvægi samstarfs Eimskipa, Sorpu og Rauða krossins í að draga úr slíkri söun og hvetja til þess að fólk setji allan fatnað/textíl í gáma Rauða krossins til endurnýtingar og/eða endurvinnslu. Gjafakortum sem minntu á umrætt samstarf var einnig dreift.

Lín Design lét hanna þessa frambærilegu innkaupapoka

Samstarf hófst við fyrirtækið Lín Design í byrjun árs 2014 en fyrirtækið átti þá 10 ára starfsafmæli. Lín Design selur barnaföt, sængurfatnað og alls kyns lín og gjafavörur í verslunum í Reykjavík og á Akureyri og þar er tekið á

Helgi Hrafn Gunnarsson ræðir fjölmeningu á borgarafundi 9. desember

móti notuðum fatnaði sem hefur verið keyptur þar. Rauði krossinn fær fatnaðinn til endursölu eða annarra nota í hjálparstarfi. Viðskiptavinurinn fær í staðinn 20% afslátt af nýjum vörum sem hann kaupir. Samstarf var einnig við Lín Design um hönnun og framleiðslu á innkaupatöskum/pokum í tveimur stærðum sem seldar eru í Rauða-krossbúðum félagsins. Textinn minnir fólk á að sýna hvert öðru virðingu, samfélagslega ábyrgð og að stefna skuli á fordómalaust samfélag. Afraksturinn rennur til fataverkefnis félagsins og hjálparstarfs. Með þessu samkomulagi er verið að gera marga hluti í einu, afla fjár til hjálparstarfa með fjölnota innkaupatöskum og hvetja fólk til að bera virðingu hvert fyrir öðru óháð uppruna og trúarbrögðum og stuðla jafnframt að bættu umhverfi, með lágmarksnotkun á plasti.

Samningur við Vífilfell er til 3 ára, alls að upphæð 7,5 milljónir, eða 2,5 milljóna á ári til hjálpar- og mann-úðarstarfs í Afríku. Fyrsta greiðsla var haustið 2013, önnur 2014 og lokagreiðslan 2015. Verkefnið felur í sér gerð vatnsbrunna í Malaví og er afar þýðingarmikið. Stuðningurinn er í nafni vörumerkisins Topps og neytendur eru hvattir til að kaupa flösku af Toppi en með hverri keyptri flösku gefa þeir þrjú lítra af hreinu vatni til Afríku. Ýmis konar samstarf var við kynningu verkefnisins í fjölmiðlum og á samfélagsmiðlum.

Lyfjafyrirtækið Alvogen studdi Vertu næs verkefnið með 2 milljón kr. framlagi. Vertu næs verkefnið var sett á laggirnar 21. mars til að draga úr fordómum í íslensku samfélagi. Þann dag var heimasíðan vertunæs.is sett í loftið með tilheyrandi kynningum. Eins og áður hefur komið fram tók Rauði krossinn þátt í Color Run í júnímánuði en Alvogen er aðili að því fyrir Íslands hönd og í samstarfi við Basic International ehf. Fjölmargir hlauparar tóku þátt í hlaupinu og mikil litagleði var í gangi sem minnti viðstadda á fjölbreytileikann.

Borgarafundurinn 9. desember sem bar yfirskriftina „Suðrerpotturinn Ísland - Hvernig byggjum við fordómalaust samfélag?“ var einnig haldinn með stuðningi Alvogen þar sem erindi voru flutt og umræður urðu um flóttamenn og fjölmeningu. Alvogen lagði fram vinnu með töku viðtala við fólk af erlendum uppruna og greiddi tilfallandi kostnað við fundinn rúmlega 1,1 milljón, en þar á meðal voru auglýsingar, veitingar og fundaraðstöða. Borgarafundurinn var vel sóttur og heppnaðist með afbrigðum vel.

Rauði krossinn fékk á árinu 150 þúsund punda styrk frá Land Rover í Bretlandi. Skilyrði fyrir styrknum var að hluta styrksins yrði varið í kaup á Land Rover bifreið sem nýtast mun Rauða krossinum í neyðarvarnaverkefnum. Tilgangur styrksins er þó fyrst og fremst að standa straum af verkefni Rauða krossins sem kallast 3 dagar. Gengur verkefnið út á það að efla viðnámsþrótt Íslendinga gegn náttúruhamförum. Er um að ræða stærst einstaka styrk sem Rauði krossinn hefur fengið frá fyrirtæki.

STYRKIR

Unnið var að styrkumsóknum til einstakra verkefna þar sem líklegt var að ná árangri. Til Hjálparsíma Rauða krossins 1717 kom 1 milljón króna styrkur frá Sorpu/Góða hirðinum til að efla þemavikur sem taka á viðkvæmum málefnum í samfélaginu og netspjallið sem nýtist allmörgum, sérstaklega af yngri kynslóðinni. Lýðheilsusjóður landlæknisembættisins styrkti Hjálpar-símamann einnig um 1 milljón. SAFT-styrkurinn frá Heimili og skóla hljóðaði uppá rúmlega 1 milljón og Frímúrarareglan á Íslandi lagði 700 þúsund til Hjálparsímans. Skyndihjálparmaður ársins 2014 gaf einnig síma sem hann fékk sem viðurkenningu frá Símanum, að andvirði um 118 þúsund kr.

Hjálparsíminn 1717 var eitt þeirra verkefna sem hlaut samfélagsstyrk Landsbankans

Verkefninu Útmeð'a var einnig úthlutað úr Samfélagssjóði Landsbankans 500 þúsund kr. en það er samstarfsverkefni Geðhjálp, hjólahóps og Hjálparsíma Rauða krossins og var sett á laggirnar til að vekja athygli á sjálfsvígum og alvarleika þeirra.

Til Fjölskyldumiðstöðvar Rauða krossins fengust styrkir m.a. frá Samfélagssjóði Landsbankans 500 þúsund kr., einnig frá Hildi Friðriksdóttur 380 þúsund kr. til verkefnis í þágu ungra karlmannna á aldrinum 16-24 ára sem eru óöruggir með vinnu og nám eða eiga við fælni eða spilaþíkn að stríða. Þetta er hópastarf og kallast Virkni.

Sótt var um styrk úr Rannsóknarsjóði Hrafnistu til heimsóknavinaverkefnisins, bæði til að bæta uppfærslu á fræðsluefni og myndbandi en einnig til að gera úttekt á heimsóknavinaverkefninu sem hefur verið lítið breytt síðustu 15 árin. Styrkur að upphæð 150 þúsund fékkst til verkefnisins.

Nemendur og stjórnendur skóla, bæði grunnskóla og framhaldsskóla, hafa í vaxandi mæli lagt hjálparstarfi Rauða krossins lið í góðgerðavikum eða með öðrum uppákomum. Þar á meðal er grunnskóli Akraness sem var með sína árlegu söfnun fyrir Malaví og söfnuðust að þessu sinni 450 þúsund kr.

Samráð var við deildir um umsóknir í sjóði fyrir sum af stærstu verkefnum þeirra bæði til opinberra aðila, s.s ráðuneyta og fyrirtækja, sem starfa á landsvísi. Bæði var um sífelluverkefni að ræða og þróunarverkefni.

FRAMLÖG FRÁ UTANRÍKISRÁÐUNEYTTINU TIL ALPJÓÐLEGRA VERKEFNA RAUÐA KROSSINS 2015

Verkefni	Fjárhæð
Nepal	10.000.000
Filipseyjar - (flóð - rigningar)	5.000.000
Hvíta Rússland - barátta gegn mansali	9.100.000
Hvíta Rússland - aðstoð við geðfatlaða	14.000.000
Malaví - Mangochi heilbrigðisverkefni	26.500.000
Malaví - Norrænt samstarfsverkefni	20.000.000
Framlag til höfuðstöðva ICRC	10.000.000
Samtals	94.600.000
Framlag til Grikklands	24.462.500
Framlag til Sómalíu - munaðarlaus börn	16.987.000
Samtals	41.449.500

SAFNANIR

Í upphafi árs var unnið að endurskoðun og hönnun ferla við neyðarsafnanir. Tvær stórar safnanir voru í gangi meðal almennings á árinu sem svar við alvarlegum jarðskjálftum og til að aðstoða fólk á flótta undan stríði og ófriði. Það var virkilega gaman að sjá hvernig grasrótin kom sterk inn í báðar þessar safnanir og sjálfboðaliðar héldu tónleika, hlaup og ýmsa aðra viðburði í samstarfi eða samráði við Rauða krossinn.

HJÁLPUM NEPAL

Í Nepal urðu tveir geysiharðir og mannskæðir jarðskjálftar í og við höfuðborgina Katmandú. Sá fyrri 25. apríl og hinn síðari 12. maí. Fjársöfnun meðal almennings og fyrirtækja hófst strax 25. apríl og stóð til 11. júní. Skemmst er frá því að segja að Nepal söfnunin gekk mjög vel og var mikill og almennur velvilji fyrir söfnuninni. Alls söfnuðust um 52 milljónir króna.

Lilja, Hjördís og Ellen slaka á eftir erfiðan vinnudag í Nepal

Margir lögðu söfnuninni lið. Félag Nepala á Íslandi var mjög virkt í söfnuninni. Meðlimir voru með ýmsar uppákomur, m.a. samkomu á Nauthóli með nepalskan mat

HJÁLPUM FLÓTTAFÓLKI

Flóttamenn hafa aldrei verið fleiri í mannkynssögunni
Við getum lagt okkar af mörkum

Rauði krossinn

Styrktarnúmer Rauða krossins eru
904 1500 | 904 2500 | 904 5500

Ráðist var í landssöfnun fyrir flóttafólk

á boðstólum og buðu háttsettum þjóðfélagsþegnum og öðrum áhugasömum þátttöku, unnu allt í sjálf-boðavinnu og nýttu aðgangseyrinn sem tekjulind í sjóðinn. Nepalar sáu um matreiðsluna að þeirra sið og voru uppábúnir í þjónustu við gesti. Pokasjóður styrkti Félag Nepala á Íslandi um 5 milljónir. Samtals komu 9 milljónir frá félaginu í söfnunina.

Fyrirtæki lögðu rúmlega 15 milljónir til söfnunarinnar, stærsta framlagið var frá CCP eða rúmlega 13,8 milljónir kr. í PLEX-söfnun. Þátttakendur í leiknum Eve Online stóðu fyrir því framtaki. Landsvirkjun lagði til 1 milljón kr. og önnur fyrirtæki minna. Fyrirtækið 1819 var með skemmtilegt innlegg dagana 5. -11. maí þar sem 20 krónur af hverju símtali rann til Nepalsöfnunarinnar og gaf það um 120.000 kr. Hluti af framlögum tom-bólubarna fór til söfnunarinnar. Í gegnum söfnunarsíma Rauða krossins komu 4.350.000 kr. og frá deildum Rauða krossins 400.000 kr. Ríkisstjórnin lagði til verkefnisins 20 milljónir. Gjafir og frjáls framlög voru nokkur.

Ragna Árnadóttir, varaformaður Rauða krossins, og Ólafur Ragnar Grímsson, forseti Íslands og verndari Rauða krossins, taka á móti styrk frá CCP fyrir Nepalsöfnun Rauða krossins

HJÁLPUM FLÓTTAFÓLKI

Rauði krossinn hefur stutt hjálparstarf í Sýrlandi allt frá því að átök brutust út árið 2011. Seinni hluta árs 2015 var flóttamannastraumurinn gífurlegur frá Sýrlandi til nágrennalanda Sýrlands og einnig var straumur fólks innan svæða og til Evrópu meiri en nokkru sinni fyrr. Umræðan var mikil í samfélaginu og fólk vildi aðhafast eitthvað og leggja sitt af mörkum. Rauði krossinn ákvað að hefja söfnun fyrir flóttafólk í Sýrlandi og nágrennalöndum sem hófst 7. september með auglýsingum og fjölmiðlaumfjöllun samkvæmt venju. Meðal þeirra sem lögðu söfnuninni lið var Félag hjúkrunarfræðinga með 250.000 kr. framlagi. Um áramótin var söfnunin komin í 7 milljónir. Ætlunin var að veita sýrlenskum flóttamönnum í Líbanon áframhaldandi læknaaðstoð og einnig að bregðast við kalli Rauða kross félaga í Evrópu þar sem flóttamannastraumurinn hefur verið hvað þyngstur.

Samvinna var við Helgu E. Jónsdóttur, leikkonu, um gjörning í Hörpunni sunnudaginn 29. nóvember til styrktar flóttafólki og til að vekja athygli á bágrri stöðu þess hóps. Gjörningurinn byggir á verkinu Trojudætur frá 450 e.k., leikriti sem var sýnt árið 1995 í Hvunn-dagsleikhúsinu og fjallar um flóttakonur. Helga átti 70 ára afmæli á árinu og einnig voru 20 ár frá sýningunni og hún vildi endurskapa verkefnið og gefa Rauða krossinum möguleika á vekja athygli á söfnuninni sem var í gangi og að hafa söfnun á staðnum. Þekktar söngkonur, Jóhanna Þórhallsdóttir, Signý Sæmundsdóttir og Björk Jónsdóttir, komu fram. Flóttakonur (leikið) komu siglandi að Hörpu og gjörningurinn fór svo fram í stiga hússins og þar í kring með þátttöku flóttabarna sem búið hafa á Íslandi um nokkra hríð.

TÓMSTUNDASJÓÐUR

Í árslok var einnig safnað í tómsfundasjóð fyrir börn flóttafólks sem búsett eru á Íslandi og þar komu inn 2,2 milljónir frá nokkrum aðilum og skólum. Sem dæmi voru nemendur Hagaskóla mjög myndarlegir í myndun sjóðsins og lögðu til 1,2 milljónir kr., Flataskóli gaf um 400.000 kr.

og Kennarasamband Íslands 350.000 kr. Útvarpsstöðin X-ið 97,7 stóð fyrir tónleikahaldi og lagði til tæpar 188.000 kr. í sjóðinn og svo einstaklingar. Áframhald verður á söfnun í tómstundasjóð flóttabarna á næsta ári en hann er hugsaður til að hjálpa börnum að taka þátt í því sem hugur þeirra stendur til og ekki er greitt af öðrum eins og sveitarfélögum eða ríki. Til greina koma ýmis námskeið, tónlistarnám og búnaður til íþróttaiðkunar.

Nemendur Hagaskóla héldu góðgerðarviku og styrktu bæði tómstundasjóð flóttabarna og Útmeð'a

FATASÖFNUN

Fatasöfnun Rauða krossins er öflugt samstarfsverkefni deilda og landsfélags. Allar deildir á landsbyggðinni taka við fötum en á höfuðborgarsvæðinu er söfnun á vegum Fatasöfnunar Rauða krossins. Fötin eru annað hvort send til Fatasöfnunar, seld á fatamörkuðum eða í Rauðakrossbúðum deilda. Fatasöfnun annast flokkun og miðlun fatnaðar.

Til innanlandsnota fóru 55 tonn. Með innanlandsnotkun er átt við úthlutun og sölu í Rauðakrossbúðum. Alls voru flutt út til sölu í Þýskalandi og Hollandi 2.220 tonn í 152 gámum, er það 16% aukning frá síðasta ári, sem skilaði 113,7 milljónum í brúttó tekjur. Til hjálparstarfa erlendis voru send um 38 tonn af sérvöldum fatnaði, þar á meðal voru 12.014 pakkar af svokölluðum smábarnapökkum og 6.467 pakkar fyrir eldri börn. Gámarnir voru sendir til Hvíta Rússlands og Sierra Leone.

Allar deildir á landsbyggðinni úthluta fötum í heimabyggð ef þörf er á. Fataúthlutun á höfuðborgarsvæðinu fór fram á hverjum miðvikudegi frá kl. 10–14 í Rauðakrossbúðinni að Laugavegi 116 (Grettisgötumegin). Í lok ársins var fataúthlutuninni breytt þannig að einstaklingar fá úthlutað úttektarkortum sem gilda í Rauðakrossbúðunum.

FATASALA

Eins og áður hefur komið fram þá eru Rauðakrossbúðirnar eru ellefu talsins. Fjórar búðir eru á höfuðborgarsvæðinu; þrjár í Reykjavík og ein í Hafnarfirði. Átta búðir eru á landsbyggðinni; Eyjafjarðardeild opnaði nýuppgerða búð í húsnæði sínu á árinu og þá reka Suðurnesjadeild, Eskifjarðardeild, Stöðvarfjarðardeild, Héraðs- og Borgarfjarðardeild, Hornafjarðardeild og Borgarfjarðardeild einnig búðir. Þingeyjarsýsludeild hætti rekstri búðar á Húsavík á árinu. Nokkrar deildir á landsbyggðinni halda markaði reglulega og selja föt þó svo að um eiginlegan búðarrektur sé ekki að ræða.

SJÁLFBODALIÐASTARF

Fatasöfnun Rauða krossins væri hvorki fugl né fiskur ef ekki kæmi til óeigingjarnt starf sjálfbodaliða. Erfitt er að slá tölu á hve margir koma að fataverkefninu yfir árið. Sumir vinna mikið og jafnt allt árið á meðan aðrir taka þátt tímabundið og minna. Helstu verkefni sjálfbodaliðanna er afgreiðsla í verslunum og svo vinna í flokkunarstöð Fatasöfnunar í Skútuvogi 1. Verkefni eru nokkuð kynbundin þannig að konur veljast gjarnan til starfa í búðunum en vinnan í flokkunarstöðinni hentar bæði konum og körlum. Í flokkunarstöðinni voru skráðar 7.334 klukkustundir í vinnu sjálfbodaliða og hefur tímafjöldinn aldrei verið meiri. Sá sjálfbodaliði sem mestri vinnu skilaði til verkefnisins árið 2015 var hælisleitandinn Nadiya Yunak frá Úkraínu. Hún vann hvorki meira né minna en 1.135 klukkustundir frá 7. apríl til áramóta.

ÚTTEKT Á FATAVERKEFNINU

Á miðju ári var Verkfræðistofan Mannvit fengin til að gera úttekt á verkferlum og fyrirkomulagi á fatasöfnun og flokkunarstöð. Helstu niðurstöður úttektarinnar voru þær að húsnæðið í Skútuvogi væri óhentugt og orðið of lítið fyrir sífellt vaxandi umfang verkefnisins. Einnig var lagt til að breyta lítils háttar fyrirkomulagi og verkferlum. Þá lagði Mannvit einnig til að fjölgað yrði starfsfólki, bætt við búnaði og fleira slíkt. Þar sem ekki lá fyrir áætlun um nýtt húsnæði var farið í að breyta fyrirkomulaginu innanhúss í samræmi við tillögur Mannvits.

Hjálpar- og mannúðarsvið

Ekki hafa jafn margir verið á flóttu í Evrópu síðan í síðari heimsstyrjöld eða alls um 60 milljónir. Fjöldi flóttamanna leggur á sig hættulega för til að komast í öruggt skjól. Þrátt fyrir að Ísland sé ekki í alfaraleið þá leitar aukinn fjöldi fólks hingað til lands í leit að vernd.

Hælisleitendur og flóttafólk

Frá miðju ári 2014 hefur Rauði krossinn sinnt talsmannahlutverki fyrir hælisleitendur á Íslandi og haustið 2015 var endurnýjaður samningur félagsins þar að lútandi við innanríkisráðuneytið. Rauði krossinn mun því sinna talsmannahlutverkinu fram á mitt ár 2017 samkvæmt núverandi samningi.

Á árinu 2015 sóttu 358 manns um hæli hér á landi og komu þeir frá 39 þjóðlöndum. Þegar litið er til uppruna umsækjenda var einkennandi að mikill fjöldi umsækjenda kom frá Balkanskaga eða um 44% allra umsækjenda. Fjölmennasti hópurinn var frá Albaníu, alls 108 umsækjendur, en næstflestir komu frá Makedóníu eða 27 umsækjendur. Þegar litið er til þeirra landa sem stöðugur fólksflótti hefur verið frá undanfarin ár og í sumum tilfellum áratugi má sjá að fjölmennustu hóparnir sem hér sóttu um vernd komu frá Sýrlandi, Írak, Afganistan og Íran.

FIMM ALGENGUSTU UPPRUNARÍKI HÆLISLEITENDA Á ÍSLANDI 2015

Ríki	Fjöldi umsækjenda
Albanía	108
Sýrland	29
Írak	28
Makedónía	27
Afganistan	22

Meirihluti hælisleitenda er karlkyns eða 76,5%. Athygli vekur að hlutfall barna er nokkuð hátt. Alls voru 81 barn meðal umsækjenda eða um 23% umsækjenda. Af þessum börnum voru sjö fylgdarlaus en aldrei áður hafa fjárför fylgdarlaus börn sótt um hæli á einu ári.

Rauði krossinn veitti hælisleitendum á Íslandi fjölbreytta þjónustu auk talsmannþjónustunnar. Reglulegir viðtalstímar voru í boði og fjöldi sjálfboðaliða hélt uppi miklu félagsstarfi og naut félagið þar góðvildar fjölmargra fyrirtækja og einstaklinga við framkvæmdina. Aldrei áður hafa jafn margir einstaklingar fengið hér dvalarleyfi eftir hælismeðferð og á árinu 2015. Kom þar til bæði aukinn fjöldi umsókna á árinu, en tvöföldun var á umsóknum milli árána 2014 og 2015, og að stjórnvöld kláruðu öll eldri mál sem voru í kerfinu. Alls var 82 veitt alþjóðleg vernd á árinu 2015.

Með fleiri verndarveitingum fjölgaði beiðnum um fjölskyldusameiningar og einnig jókst þörfin fyrir ýmis konar stuðning við fyrstu skrefin í nýju landi. Ljóst er að nokkur áskorun verður fyrir Rauða krossinn að taka á stuðningi við þessi verkefni á næstu misserum. Sú

aðstoð og þjónusta við það flóttafólk sem fær hæli er ekki sú sama og svokallaðir kvótaflóttamenn fá og hefur Rauði krossinn bent á mikilvægi þess að úr því verði bætt hið fyrsta.

Sveinn Kristinnsson heilsar upp á unga skjólstæðinga í Líbanon

Málefni flóttafólks voru í brennidepli á árinu þegar móttökukerfi Evrópu voru þanin til hins ýtrasta. Hér á landi komu upp ýmsar áskoranir einkum er snúa að húsnæði og heilbrigðisþjónustu við hælisleitendur sem og aðbúnað barna í hælisleit s.s. vegna skólagaöngu. Samsetning hælisleitendahópsins hefur breyst og sífellt fleiri konur og börn eru á meðal þeirra sem sækja um hæli. Koma fylgdarlausra barna var einnig mun meiri árið 2015 en fyrri ár þó svo að enn sem komið er sé hlutfall þeirra hér á landi mun lægra en þekktist í nágrennalöndum okkar.

Evrópa

GRIKKLAND

Flóttamannastofnun Sameinuðu þjóðanna áætlað að árið 2015 hafi yfir milljón manns komist að ströndum Evrópu eftir hettuför yfir Miðjarðarhafið. Langstærstur hluti flóttafólksins hefur lagt leið sína til Grikklands.

Álag á grískar hjálparstofnanir er gífurlegt og aðstæður flóttafólksins í Grikklandi mjög erfiðar og hafa verið það undanfarin ár. Árið 2010 ákváðu íslensk stjórnvöld til að mynda að hætta að endursenda hælisleitendur til Grikklands á grundvelli Dyflinnarreglugerðarinnar.

Fjárhagslegt bolmagn Rauða krossins á Grikklandi er mjög takmarkað og í septembermánuði árið 2015 sendi Alþjóðasamband landsfélaga Rauða krossins og Rauða hálfmánans frá sér neyðarbeiðni um fjármagn til að mögulegt væri að fjármagna aðkallandi hjálparaðgerðir. Neyðarbeiðnin var tvívegis uppfærð, fyrst 7. desember 2015 og aftur 20. janúar 2016. Aðgerðirnar fela meðal

annars í sér mataraðstoð, heilbrigðisaðstoð, dreifingu hreinlætisþakka og aðstoð við flóttafólk til að komast í samband við viðskila ættingja og ástvini.

Rauði krossinn á Íslandi veitti samtals 38 milljónum króna til hjálparstarfsins, að meðtöldu framlagi utanríkisráðuneytisins upp á 24,5 milljónir. Að auki fór á vegum Rauða krossins Páll Biering, dósent í geðhjúkrunarfræði, í hjálparstörf til Grikklands í alls sex vikur í flóttamannabúðir við Idomeni, grískum smábæ við landamæri Makedóníu. Helstu verkefni hans voru að veita flóttafólki sem fór um búðirnar sálfélagslegan stuðning auk þess sem hann þjálfaði sjálfboðaliða gríska Rauða krossins í að veita sálfélagslegan stuðning.

Páll Biering, geðhjúkrunarfræðingur, í flóttamannabúðunum við Idomeni á landamærum Grikklands og Makedóníu

GRÆNLAND

Rauði krossinn á Íslandi og systurfélag hans á Grænlandi gerðu með sér samstarfssamning í júní 2015. Tilgangurinn er að efla málsvarastarf félagsins og störf í þágu mannúðarmála með sérstaka áherslu á ungmenni og þá sem standa höllum fæti. Undirbúningsvinna fyrir tvö þeirra verkefna sem samstarfið nær yfir fór fram síðla árs 2015.

Sumarið 2016 mun fyrsti hluti samstarfsins líta dagsins ljós og felst hann í stuðningi við ungliðastarf Rauða krossins á Grænlandi næstu þrjú árin. Áhersla verður lögð á mynda öflugan hóp af vel þjálfuðum ungum sjálfboðaliðum á Grænlandi sem munu vinna skipulega að því ná til berskjaldaðra ungmenna, rjúfa einangrun þeirra, veita þeim sálrænan stuðning og virkja með skipulögðu ungliðastarfi.

Rauði krossinn á Grænlandi stefnir á að gera sína fyrstu þarfagreiningu árið 2016 til að komast að því hvaða hópar í samfélaginu eiga helst undir högg að sækja. Slík þarfagreining gerir Rauða krossinum kleift að endurskoða starfsáætlanir sínar svo málsvarastarf félagsins verði sem markvissast. Skýrslan Hvar þrengir

að sem Rauði krossinn á Íslandi hefur fimm sinnum gefið út frá árinu 1994, nú síðast árið 2014, verður höfð til hliðsjónar við greininguna.

Sveinn Kristinsson, formaður Rauða krossins, Kristín Hjálmtýsdóttir, þáverandi formaður Reykjavíkurdéildar, Tove Blidorf, formaður grænlenka Rauða krossins, og Árni Gunnarsson frá Flugfélagi Íslands fagna nýjum samstarfssamningi

HVÍTA-RÚSSLAND – ATHVARF FYRIR FÓLK MEÐ GEÐRASKANIR

Rauði krossinn á Íslandi hefur, með stuðningi utanríkisráðuneytisins, fjármagnað rekstur athvarfs fyrir fólk með geðraskanir í Minsk, höfuðborg Hvíta-Rússlands frá árinu 2013.

Markmið athvarfsins er að vinna gegn fordómum, rjúfa einangrun fólks með geðraskanir, bæta lífsskilyrði þeirra og koma í veg fyrir endurinnlagnir á geðsjúkrahús. Í athvarfinu geta gestir fengið ráðgjöf og stuðning. Þá er einnig í boði ýmis konar tólmstundastarf og stofnaður hefur verið sjálfhjálparhópur þar sem fólk með geðraskanir aðstoðar hvert annað.

Gestum athvarfsins hefur fjölgað jafnt og þétt frá því það var opnað. Gestum er hleypt inn meðan húsrými leyfir en nú er svo komið að mikil þörf er fyrir stærra rými. Í lok árs 2015 höfðu um 80% reglulegra gesta athvarfsins stigið sín fyrstu skref út í samfélagið aftur. Þessir einstaklingar koma af og til í heimsókn í athvarfið til að heilsa upp á starfsfólkið, sjálfboðaliða þess og gesti.

Athvarfið er starfrækt að fyrirmynd Vinjar, athvarfs sem Rauði krossinn á Íslandi kom á fót árið 1993. Guðbjörg Sveinsdóttir, geðhjúkrunarfræðingur og fyrrum forstöðumaður Vinjar hefur verið Rauða krossinum og starfsfólki athvarfsins í Minsk til ráðgjafar í verkefninu frá upphafi.

Talið er að um 100 þúsund manns þjáist af geðsjúkdómum í Hvíta-Rússlandi. Einungis 5% þeirra fá sólarhringsþjónustu á sjúkrahúsum en hin 95% þurfa að bjarga sér í samfélaginu án stuðnings hins opinbera. Utanríkisráðuneyti Íslands samþykkti haustið 2015 að veita Rauða krossinum fjármagn til þess að standa undir rekstri athvarfsins í Minsk næstu þrjú árin.

HVÍTA-RÚSSLAND – BARÁTTA GEGN MANSALI

Frá árinu 2010 hefur Rauði krossinn á Íslandi stutt systurfélag sitt í Hvíta-Rússlandi í baráttunni gegn mansali. Stuðningurinn er í formi fjármagns sem Utanríkisráðuneytið veitir að mestu leyti.

Rauði krossinn í Hvíta-Rússlandi rekur miðstöð sem nefnist Helping Hands Centres. Þar er fórnarlömbum mansals veittar leiðbeiningar um það hvernig þau geta sótt sér sálrænan stuðning, lögfræðiaðstoð og hjálp við að koma undir sig fótunum á ný.

Á evrópskum baráttudegi gegn mansali, 18. október síðastliðnum, stóðu ungir sjálfboðaliðar Rauða krossins í Hvíta-Rússlandi fyrir fræðslu um hættur mansals á járnbrautarstöðvum og öðrum fjölförnum almenningssvæðum í þremur héruðum í Hvíta-Rússlandi. Talið er að þau hafi náð til um 50.000 manns.

Fræðslustarfið á járnbrautarstöðvunum er gríðarlega mikilvægt því þar gefst oft síðasta tækifærið til að ná til fólks áður en það lendir í höndum þeirra sem stunda mansal erlendis. Þá geta sjálfboðaliðarnir einnig tekið á móti fórnarlömbum mansals við heimkomu á járnbrautarstöðvunum.

HVÍTA RÚSSLAND – AÐSTOÐ VIÐ FLÓTTAFÓLK

Rauði krossinn á Íslandi studdi við flóttafólk frá Úkraínu sem leitað hefur skjóls í Hvíta Rússlandi vegna átakanna í Úkraínu. Fjármagnið, alls um 2 milljónir króna, var notað til að koma til móts við þarfir 10.000 flóttamanna í formi næringar, heilbrigðis- og hreinlætisaðstoðar. Frá því átök hófust í Úkraínu í apríl 2014 hefur Rauði krossinn í Hvíta Rússlandi aðstoðað flóttafólk frá Úkraínu sem flúið hefur til Hvíta-Rússlands. Að auki hefur Rauði krossinn á Íslandi sent út ungbarnapakka og hjálpartæki til nauðstaddra í Hvíta Rússlandi.

KÝPUR OG MALTA – AÐSTOÐ VIÐ FLÓTTAFÓLK

Flóttinn frá Miðausturlöndum yfir Miðjarðarhafið setti svip sinn á starfsemi Rauða krossins á liðnu ári. Langstærstur hluti flóttafólksins kom inn í Evrópu í gegnum Grikkland en fyrirfram hafði einnig verið búist við talsverðum fjölda á eyjunum Kýpur og Möltu vegna nálægðar við Sýrland og Líbíu. Rauði krossinn á Íslandi hefur á árinu stutt systurfélög sín á eyjunum við að veita hælisleitendum skjól og lagalegan stuðning auk þess að renna stoðum undir viðbragðsgetu ef stórir hópar flóttamanna koma þar að landi. Rauði krossinn á Íslandi hefur veitt stuðning í formi fjármagns og ráðgjafar.

ÍTALÍA – AÐSTOÐ VIÐ FLÓTTAFÓLK

Rauði krossinn á Íslandi studdi ítalska Rauða krossinn með fjárframlagi vegna mikils fjölda flóttafólks og farenta sem þangað leitaði skjóls á árinu 2015. Alþjóðasamband Rauða kross félaga (IFRC) sendi 8. maí 2015 út neyðarkall upp á 2,7 milljónir svissneskra

franka vegna aðstoðar Rauða kross Ítalíu við flóttafólk, sem kemur á bátum yfir Miðjarðarhafið. Rauði krossinn á Ítalíu hefur undanfarin ár veitt flóttamönnum aðstoð

Kýpverski Rauði krossinn hefur notið stuðnings frá Rauða krossinum á Íslandi

sem koma til hafnar á Ítalíu, annaðhvort í eigin bátum eða skipum sem hafa bjargað þeim úti á hafi. Alls komu tæplega 154 þúsund einstaklingar til Ítalíu yfir Miðjarðarhafið og var aðstoð Rauða krossins á Íslandi meðal annars notuð til:

- Samráðs við stjórnvöld og til að fylgjast með stöðu mála
- Dreifingu matvæla og vatns
- Dreifingu annarra hjálpargagna en matvæla
- Dreifingu hreinlætisgagna
- Skyndihjálparkennslu og almennrar heilsugæslu
- Leitarþjónustu og fjölskyldutengsla
- Áfallahjálpar
- Uppbyggingar landsfélagsins
- Framlag Rauða krossins á Íslandi var um 2,5 milljónir króna.

Mið-Austurlönd og Asía

PALESTÍNA

Frá árinu 2002 hefur Rauði krossinn á Íslandi stutt verkefni palestínska Rauða hálfmánans sem miðar að því að veita fórnarlömbum stríðsátaka sem geisað hafa í Palestínu í áratugi sálrænan stuðning. Stuðningurinn hefur verið í formi fjármagns sem og tæknilegrar aðstoðar sem íslenskir sendifulltrúar hafa veitt.

Íbúar Gasa búa enn við afleiðingar átakanna sem áttu sér stað fyrir einu og hálfu ári síðan, sumarið 2014. Fjöldi fólks missti aleigu sína, heimili, fjölskyldumeðlimi og ástvini í átökunum og mörg stríða enn við kvíða og aðra sálræna kvilla.

Um 700 sjálfboðaliðar Rauða hálfmánans hafa fengið þjálfun til að veita sálrænan stuðning þegar áföll dynja

Atli Viðar Thorstensen hitti þessa hressu krakka í Sómalíu

yfir og geta brugðist við með stuttum fyrirvara. Þá hefur einnig verið komið á fót ýmis konar þjónustu við börn og ungmenni sem þjást vegna stríðsátaka á svæðinu. Þau geta tekið þátt í hópum með jafnöldrum sínum þar sem þau leika sér saman og spjalla um hvernig þeim líður. Ungmenni geta einnig starfað sem sjálfbóðaliðar og fá þá margvíslega þjálfun til að geta stutt þá sem líður illa. Fullorðnum býðst að taka þátt í sjálfshjálparhópum eða fá einstaklingsbundna ráðgjöf fagfólks.

Rauði krossinn á Íslandi hefur undanfarin ár stutt verkefni palestínska Rauða hálfmánans í samvinnu við systurfélag sitt í Danmörku og nýlega hefur Rauði krossinn á Ítalíu bæst í samvinnuhópinn. Áfram verður haldið því góða uppbyggingarstarfi sem unnið hefur verið í Palestínu og mun Rauði krossinn á Íslandi áfram styðja það starf dyggilega.

LÍBANON

Sívaaxandi straumur flóttamanna frá Sýrlandi inn í Líbanon kallar á enn frekari aðstoð alþjóðasamfélagsins. Líbanon er lítið land fyrir botni Miðjarðarhafs, umlukið Sýrlandi með landamæri í suðri að Ísrael/Palestínu. Þrátt fyrir að vera langminnst nágrannalanda Sýrlands hýsir það stóran hluta þeirra sem flúið hafa átökin. Nú þegar eru sýrlenskir flóttamenn fjórðungur íbúa landsins; hlutfall sem á sér enga hliðstæðu. Þessi gríðarlegi fjöldi flóttamanna hefur lagt þungar fjárhagslegar byrðar á líbönsku þjóðina. Stór hópur Líbana, sem þegar bjó við bág kjör, upplifir nú sára fátækt og sömu örlög blasa við mörgum. Flestir flóttamanna hafa komið sér fyrir á svæðum þar sem fátækasta fólk var fyrir og hefur það aukið enn frekar á spennu sem samfélagið upplifir á þessum erfiðu tímum. Gríðarlega mikilvægt er að veita Líbönur aukna aðstoð við að hýsa þennan fjölda.

Neyðaraðgerðir í nágrannaríkjum Sýrlands eru með þeim viðamestu og flóknustu sem hjálparamtök hafa staðið að í áraraðir. Rauði krossinn vinnur gríðarlega mikilvægt starf á þessum ákaflega erfiðu tímum. Deildir líbanska Rauða krossins hafa um árabil rekið heilsugæslustöðvar vítt og breitt um landið sem sinnt hafa þeim þjóðfélagshópum sem engan aðgang hafa að einkareknu heilbrigðiskerfi landsins. Með tilkomu flóttafólksins hefur álag á þessar stöðvar rokið upp úr öllu valdi og eru Líbanir nú aðeins lítill hluti þeirra sem sækja þessa lífsnauðsynlegu þjónustu. Þúsundir sýrlenskra flóttamanna koma á heilsugæslustöðvar daglega. Erfiðlega hefur reynst að ná til stórra hópa flóttamanna sem halda til á afskekktum svæðum. Því hefur Rauði krossinn á Íslandi, í samstarfi við norska og líbanska Rauða krossinn, starfrækt svokallaðar færanlegar heilsugæslustöðvar frá því haustið 2013.

Læknar, hjúkrunarfræðingar og sjálfbóðaliðar fara daglega um afskekkt svæði á sérútbúnum bíl og veita nauðsynlega lækniþjónustu, auk þess sem gefinn er sérstakur gaumur að leiðum til að koma í veg fyrir kynbundið ofbeldi og ofbeldi gegn börnum sem því miður fylgir oft aðstæðum sem þessum. Þörfin fyrir aukna aðstoð, ekki hvað síst í formi bættrar aðstöðu í óformlegum flóttamannabúðum og menntunar barna, er yfirþyrmandi. Áætlað er að 200 þúsund sýrlensk börn á grunnskólaaldri í Líbanon gangi ekki í skóla.

Í lok árs 2015 fékk Rauði krossinn styrk frá utanríkisráðuneytinu að upphæð rúmum 50 milljónum króna til þess að styðja enn frekar við Rauða krossinn í Líbanon á árunum 2016 og 2017. Styrkurinn verður nýttur til eflingar neyðarheilbrigðisþjónustu fyrir fórnarlömb sprenginga og aðra stríðssærða við og innan landamæra Líbanons við Sýrland.

Afríka

MALAVÍ

Malaví er þéttbýlasta land Afríku og eitt það fátækasta í heiminum. Rauði krossinn á Íslandi hefur frá árinu 2013 starfað náið með systurfélagi sínu í Malaví að þróunarverkefnum og uppbyggingu félagsins svo það geti betur stutt fólkið í Masanje-hreppi í Mangochi-héraði. Um 32 þúsund manns búa á verkefnasvæðinu, en það er meðal fátækustu svæða í Malaví. Þar vantar nánast alla þjónustu. Aðeins einni heilsugæslustöð, sem er í lélegu ástandi, illa mönnum og yfirleitt lyfjalaus, er ætlað að sinna heilbrigðisvandamálum. Matarskortur er viðvarandi í landinu. Vegir á verkefnissvæðinu eru mjög slæmir, lítil sem engin verslun er þar og nánast ekkert rafmagn. Alnæmisvandinn hefur höggvið djúp skörð í raðir ungs fólks og talið er að hálf milljón barna í landinu hafi misst foreldra sína, þar af helmingur vegna alnæmis. Heilbrigðisþjónusta er af skornum skammti til sveita og mikil þörf er á að bæta aðgengi fólks að hreinu vatni.

Rauði krossinn á Íslandi hefur notið dyggilegs stuðnings utanríkisráðuneytisins, Mannvina, Vífilfells og fleiri samstarfsaðila frá upphafi verkefnisins. Verkefninu lauk um áramótin 2015 og höfðu þá um 100 þorp og tæplega 32 þúsund manns notið góðs af þróunarstarfinu.

Þúsundir hafa notið góðs af vatnsverkefnum Rauða krossins í Malaví

Rauði krossinn stóð fyrir borun ellefu borhola á verkefnasvæðinu sem hafa gjörbreytt aðstæðum. Handknúnar dælur eru svo settar í holurnar þegar gengið hefur verið frá þeim og hópar þorpsbúa fá þjálfun í meðferð þeirra og viðhaldi. Sjálfboðaliðar Rauða krossins í þorpunum hafa síðan myndað eftirlitshóp sem fer reglulega á milli til að ganga úr skugga um að allt virki eins og það á að gera.

Tekist hefur að koma upp upp brunnum og hreinlætisaðstöðu við alla sjö grunnskóla á svæðinu og í fjórum þorpum til viðbótar. Þannig hafa þúsundir nemenda í fyrsta skipti aðgengi að klósetti og handþvotti sem dregur ekki bara úr niðurgangspæstum og magakveisum heldur rennir slíkt einnig stöðum undir áframhaldandi menntun, sérstaklega stúlkna. Í Malaví er það á ábyrgð mæðra og stúlkna að sjá heimilum fyrir vatni sem getur þýtt margra klukkustunda göngu hvern dag að sækja vatn. Þeim tíma má nú betur verja við nám. Rauði krossinn styrkti einnig 50 munaðarlaus og berskjölduð börn og ungmenni til náms.

Eitt af markmiðum þróunarstarfsins var að bæta aðgang að heilsugæslu og veita íbúum svæðisins fræðslu um heilbrigði og hreinlæti. Þá var sérstaklega unnið að því að draga úr barna- og mæðradauða og draga úr sjúkdómum. Rauði krossinn hefur unnið að þessu markmiði í góðu samstarfi við heilbrigðisyfirvöld í Malaví.

Á árinu 2016 mun Rauði krossinn á Íslandi hefja ný verkefni á svæðinu og fá til liðs við sig Rauða krossinn í Finnlandi, Danmörku og á Ítalíu. Byggt verður á því góða starfi sem unnið hefur verið undanfarin ár.

SIERRA LEONE

NÁM OG STARFSPJÁLFUN Í ENDURHÆFINGARATHVARFINU Í MOYAMBA

Árlega styður Rauði krossinn 150 ungmenni til náms og starfspjálfunar í endurhæfingarathvarfinu í Moyamba í Sierra Leone. Athvarfið opnaði árið 2010 og var hannað til að aðstoða ungmenni við að takast á við áhrif borgarastyrjaldarinnar sem stóð yfir frá 1991-2002. Borgarastriðið hafði mikil áhrif á líf og þroska barna og ungmenna í landinu, en þúsundir þeirra urðu þolendur barnahermennsku og mörg hver urðu fyrir kynferðislegu og kynbundnu ofbeldi og urðu vitni að ofbeldisatburðum er tengdust missi foreldra, ættingja og vina. Þetta tímabil í sögu landsins hafði verulega neikvæð áhrif á skólakerfið, skólapáttöku og atvinnuuppbyggingu og bilið milli væntinga og veruleika barna og ungmenna gerði það að verkum að mörg þeirra leiddust út í glæpi og vændi.

Í athvarfinu í Moyamba fá ungmennin tækifæri til menntunar, sem þau annars hefðu ekki aðgang að. Þau stunda iðnnám í valinni grein og hver nemandi fær áhöld fyrir sitt sérsvið sem hann nýtir í náminu og fær svo til eignar eftir útskrift. Þannig fá nemendur í trésmíði sagir, hamra og heflla en klæðskeranemar frá meðal annars saumavél. Markmiðið er að við útskrift hafi nemendur náð færni í því iðnnámi sem þeir hlutu þjálfun

í og hafi aðgang að atvinnu í sinni grein eða hafi komið sér upp sinni eigin atvinnustarfsemi. Allir nemendur fá grunnmenntun í lestri, stærðfræði og öðrum almennum fögum. Nemendum er einnig veittur sálrænn og félagslegur stuðningur svo þau megi finna sér farveg í þjóðfélagi sem er enn að takast á við afleiðingar borgarastyrjaldar.

Þessi stúlknaþpur í Síerra Leóne er þakklátur fyrir tækifærin sem felast í menntun sem var áður ekki til staðar

Margar einstæðar ungmæður fá menntun og starfsþjálfun í athvarfinu. Ungmæðrunum fylgir fjöldi barna á aldrinum 0-5 ára og bíður athvarfið upp á barnagæslu svo þær geti stundað námið óhindrað. Samfélagið í nágrenni athvarfsins nýtur einnig góðs af starfinu þar sem íbúar fá aðstoð við grænmetisrækt ásamt ýmis konar fræðslu, m.a. um hreinlæti og heilsufar.

Ebólufaraldurinn sem geisaði í landinu til ársloka 2015 setti gríðarlegt mark á samfélagið í heild sinni og þá sérstaklega skólakerfið og aðgengi barna og ungmenna að námi. Allt skólalald lá niðri frá haustinu 2014 og fram á haust 2015 til að hefta útbreiðslu faraldursins og því neyddist athvarfið í Moyamba til að loka. Við opnun síðasta haust voru 147 af þeim 150 sem skráðir voru aftur mættir á skólabeck. Athvarfið stefnir að útskrift 150 nemenda vorið 2016 og verður þeim fylgt eftir út í atvinnulífið til að tryggja að námið nýtist þeim sem best á vinnumarkaði. Alþjóðasamband Rauða krossins og Rauða hálfmánans, ásamt öðrum hjálparstofnunum, hefur lagt áherslu á að huga að skólagöngu barna í landinu líkt og Rauði krossinn á Íslandi er að gera í Moyamba í samstarfi við Rauða krossinn í Sierra Leone.

STUÐNINGUR VEGNA EBÓLUFARALDURS

Árið 2014 veitti Rauði krossinn á Íslandi alls 135 milljónum til Alþjóða Rauða krossins og landsfélags Rauða krossins í Sierra Leone til að berjast gegn ebólufaraldurinum í Vestur Afríku en þar af komu 25 milljónir frá utanríkisráðuneytinu. Árið 2015 var erfitt ár fyrir Rauða krossinn í Sierra Leone

og mikið mæddi á starfsfólki og ekki síður sjálfbóðaliðum félagsins sem unnu þrekvirki í baráttu gegn faraldurinum. Sjálfbóðaliðar og starfsmenn Rauða krossins urðu fyrir miklum fordómum af hendi samborgara sinna vegna nálægðar við sjúkdóminn en faraldurinn lamaði allt líf í Síerra Leone fram á haustið 2015 þegar Alþjóðaheilbrigðisstofnunin lýsti landið laust við Ebólu. Ljóst er að framlag Rauða krossins í Síerra Leone hafði mikið að segja hvernig til tókst og nú verður lögð áhersla á að styrkja landsfélagið enn frekar til að takast á við faraldra á borð við ebólu og kóleru.

SÓMALÍA

HEILSUGÆSLA Á HJÓLUM

Á árinu 2015 fjármagnaði Rauði krossinn heilsugæslu á hjólum í Hargeisa í Ghalbeed-héraði í Sómalíu en á árunum 2013-2014 hafði verkefnið einnig notið stuðnings Utanríkisráðuneytisins. Heilsugæslan, sem rekin er af sómalska Rauða hálfmánanum í samstarfi við Alþjóðasamband Rauða krossins og Rauða hálfmánans, samanstendur af lækni, hjúkrunarfræðingi og ljósmóður sem fara um á bíl á milli hirðingjasamfélaga í héraðinu og veita heilbrigðisþjónustu. Í Sómalíu er opinber heilsugæsla bágborin og er þetta eina heilsugæslan sem íbúar svæðisins eiga vól á en þar búa alls rúmlega 30 þúsund manns.

Sómölsk móðir fylgist með lækni skoðun sonar síns

Heilsugæslan leggur áherslu á að veita konum og börnum heilbrigðisþjónustu en í Sómalíu er barnadauði meðal þess sem mest gerist í heiminum. Eitt af hverju tíu börnum deyr áður en það nær eins árs aldri og ein af hverjum tólf konum látast af barnsförum. Ásamt því að sinna almennri lækniþjónustu, leggur heilsugæslan sérstaka áherslu á að veita mæðrum þjónustu og fræðslu. Barnshafandi konur hafa aðgang að mæðra-vernd og fæðingaradstoð og börn undir fimm ára aldri fá bólusetningar, til dæmis, gegn mislingum. Konur á barneignaraldri eru bólusettar við stífkrampa og foreldrar með vannærð börn fá aðstoð við að tryggja

Ungir skjólstæðingar í Sómalíu

heilbrigði barna sinna með réttri næringu og fræðslu. Heilsugæslan bætir því verulega heilsufar og lífslíkur barna og kvenna og allra annarra íbúa héraðsins sem þurfa á lækniástoð að halda.

Árið 2015 nýttu þúsundir einstaklinga sér þjónustu heilsugæslunnar, ekki síst konur sem komu í mæðravernd og nýttu sér þjónustu eftir fæðingu barna sinna. Í teyminu er ljósmóðir sem aðstoðar mæður og börn á meðgöngu og einnig eftir fæðingu. Börn eru bólusett og koma í eftirlit og mælingar og fjölskyldur fá fræðslu um heilbrigði og næringu, einkum foreldrar vannærðra barna til að koma næringu og heilsu barna sinna í rétt horf. Aukning á nýtingu heilsugæslunnar er greinilegt merki þess að heilsugæsluþjónustan er að bera árangur og íbúar Hargeisa eru að nýta sér þjónustuna og þá sérstaklega þegar kemur að heilsu barnshafandi kvenna og barna. Rauði krossinn á Íslandi mun halda áfram að styðja heilsugæsluna í Hargeisa árið 2016, með sérstökum stuðningi Rauða kross deildarinnar á Héraði og Borg.

STUÐNINGUR VIÐ FLÓTTAFÓLK FRÁ JEMEN Í SÓMALÍU

Árið 2015 neyddust þúsundir íbúa Jemen til að flýja átök í landinu en loftárásir Saudi-arabíska hersins hófust á landið í mars 2015 gegn uppreisnarhópum Houthi-ættflokksins og íslamska ríkisins. Undir lok árs höfðu þúsundir einstaklinga flúið Jemen, bæði Sómalir, sem áður höfðu leitað skjóls í Jemen vegna átaka heima fyrir, og jemenskir ríkisborgarar, yfir hafið til hafnarborganna Berbera í Sómalílandi og Bosasa í Puntlandi.

Sómalski Rauði hálfmáninn hófst fljótt handa við að aðstoða flóttafólkið við komuna til hafnarborganna tveggja en neyddist í haust til að senda frá sér neyðarbeiðni, í samstarfi við Alþjóðasamband Rauða krossins og Rauða

hálfmánans, til annarra landsfélaga hreyfingarinnar svo hægt væri að tryggja áframhaldandi aðstoð við flóttafólkið. Rauði krossinn á Íslandi styrkti verkefnið um tæpa eina og hálf milljón króna og fleiri landsfélög sendu einnig framlög til verkefnisins. Sérstakar móttökumiðstöðvar voru settar upp í hafnarborgunum þar sem tekið var á móti flóttafólkinu og þeim boðið upp á heilbrigðisþjónustu, matvæli, heimilísáhöld og hreinlætisvörur.

MUNAÐARLAUS BÖRN Í SÓMALÍU

Frá árinu 2012 hefur Rauði krossinn á Íslandi veitt munaðarlausum börnum í Sómalíu stuðning, einkum í Hargeisa í Sómalílandi, Beyra og Garowe í Puntlandi. Árið 2014 var ákveðið að styðja við munaðarlaus börn í flóttamannabúðunum Halaboqaad í Galkayo í Puntlandi í Sómalíu með íþróttaaðstöðu, búningsklefum og götulyngu sem gengur fyrir sólarraflöðum.

Talið er einkar mikilvægt að ungmenni hafi eitthvað uppbyggilegt fyrir stafni í flóttamannabúðunum og var því ráðist í stuðninginn. Alþjóðasamband Rauða krossins og Rauði hálfmáninn í Sómalíu, með fjárstuðningi Rauða krossins á Íslandi, komu því upp íþróttaaðstöðu fyrir börnin í flóttamannabúðunum, sem er ekki síst mikilvægt fyrir stúlkubörn. Um 160 börn njóta stuðnings. Flest þeirra eru 3-6 ára eða 100 talsins. Hin 60 eru á aldrinum 6-10 ára og ganga þau í skóla en það eru um átta sjálfboðaliðar sem sjá um kennsluna. Flest börnin eiga ekki föður og 16 barnanna eru munaðarlaus.

Stúlkurnar fengu byggðan körfuboltavöll sem var talin heppileg lausn en venjulega hafa þær ekki kost á íþróttaiðkun þar sem þær mega ekki stunda kynjablandaðar íþróttir. Þess vegna þurfa þær lokaðra úrræði og nú hefur körfuboltavöllurinn þegar verið tekinn í notkun.

Uppbygging landsfélaga - Digital Divide

HVÍTA RÚSSLAND OG MALAVÍ

Markmið verkefnisins er að landsfélög Rauða krossins og Rauða hálfmánans geti veitt virkari og betri mannúðaraðstoð til varnarlausra með aðstoð nútíma upplýsinga- og samskiptatækni. Verkefnið er mjög umhverfisvænt, meðal annars á þann hátt að það dregur úr orkunotkun kemur í veg fyrir sóun á tölvubúnaði.

Alþjóðasamband Rauða krossins og Rauða hálfmánans er aðalsamstarfsaðili Rauða krossins á Íslandi í þessu verkefni. Alþjóðasambandið gerði árin 2011 og 2013 könnun á því hvaða landsfélög þurfa mest á því að halda að upplýsinga- og samskiptatæknimálum sé komið í ásættanlegt horf með það að markmiði að gera hjálparstarf samtakanna skilvirkara og enn betra en það er í dag. Þau landsfélög sem þetta verkefni tekur til eru flest á lágtekjulista Sameinuðu þjóðanna og glíma við hindranir þegar kemur að skipulagningu á hjálparstarfi sínu sem helgast meðal annars af lélegri upplýsinga- og samskiptatækni. Sem dæmi má nefna að það getur verið örðugt fyrir höfuðstöðvar þessara landsfélaga að eiga í virkum samskiptum við deildir sínar á vettvangi hjálparstarfs, skýrslur berast seint eða illa og jafnvel aðeins á þann hátt að einhver fari með þær útprentaðar á milli landshluta.

Á árinu 2015 hófst vinna við stuðning við Rauða kross félögin í Malaví og í Hvíta Rússlandi. Sigurður Jónsson sendifulltrúi fór til Hvíta Rússlands og Malaví til að gera úttekt á tölvu- og upplýsingamálum Rauða kross félaganna í löndunum tveimur. Tillögur þeirra verða notaðar til grundvallar stuðningi við ofangreind landsfélög á árinu 2016.

ARMENÍA

Stuðningi Rauða krossins á Íslandi við Rauða krossinn í Armeníu á sviði tölvu- og upplýsingamála lauk á árinu 2015 en verkið var unnið í samvinnu við Alþjóðasamband Rauða krossins. Með verkefninu var Rauða krossinum í Armeníu gert kleyft að betrubæta tölvu- og upplýsingakerfi sitt til að geta sinnt hjálparstarfi á skilvirkari og áhrifaríkari hátt en áður.

Sendifulltrúar Rauða krossins á Íslandi árið 2015

Sendifulltrúar Rauða krossins á Íslandi hafa um árabil unnið óeigingjarnt starf við erfiðar aðstæður á vettvangi. Þeir hafa með störfum sínum komið til aðstoðar

fórnalömbum stríðsátaka og hamfara sem og unnið að þróunarsamvinnu við landsfélög Rauða krossins og Rauða hálfmánans sem standa höllum fæti. Sendifulltrúar hafa með störfum sínum átt stóran þátt í góðu orðsþori félagsins á erlendum vettvangi, sem og innanlands.

Sendifulltrúar í Nepal, Helga, Rikharður og Elín.

Árið 2015 voru 70 ár síðan fyrsti sendifulltrúinn fór til starfa á vegum Rauða krossins á erlendum vettvangi þegar Ludvig Guðmundsson hélt til Evrópu við lok seinni heimstyrjaldarinnar til að huga að Íslendingum sem voru þjuggu við bág kjör í ýmsum ríkjum hinnar stríðshrjáðu Evrópu og áttu í erfiðleikum með að snúa heim á ný. Frá þeim tíma og til loka árs 2015 höfðu 414 sendifulltrúar starfað erlendis að 446 verkefnum Rauða krossins víða um heim. Í gegnum tíðina hefur það farið eftir áherslum og þörf hverju sinni hvar og á hvaða starfsvettvangi flestir sendifulltrúarnir starfa en þó hafa sendifulltrúar með heilbrigðisbakgrunn verið fjölmennastir þegar brugðist hefur verið við skyndilegri neyð. Hafa þó komið tímabil þar sem aðrar starfsgreinar og þróunarsamvinnuverkefni hafa verið meira áberandi. Þannig voru t.d. iðnaðarmenn, bílstjórar og verkfræðingar í þróunarsamvinnu og uppbyggingastarfi fjölmennari starfshópur á árunum 1996-2000 og störfuðu m.a. í verkefnum í ríkjum fyrrum Júgóslavíu.

Frá 1991 til 2015 hafa að meðaltalið 14 manns farið í sendifulltrúastörf árlega. Á þessu hafa verið undan- tekningar, eins og sjá má í töflu hér fyrir neðan. Árið 2010 voru langflestir sendifulltrúar að störfum við einn einstakan atburð þegar 31 sendifulltrúi fór til starfa í tengslum við jarðskjálftann á Haítí. Mikill fjöldi sendifulltrúa á árinu 2015 má rekja til mannskæðra jarðskjálfta í Nepal og einnig vopnaðra átaka í Suður- Súdan.

Í dag eru á póstlista Veraldarvaktar 259 einstaklingar með fjölbreyttan bakgrunn. Við síðustu skoðanakönnun voru 72 af þeim tilbúnir til starfa á árinu. Hvenær kallið kemur hefur verið mjög mismunandi meðal fulltrúa á Veraldarvaktinni.

Börnin í Malaví kunna vel að meta aðstoð Rauða krossins á Íslandi

Sumir hafa farið til starfa fljótlega eftir sendifulltrúanámsskeið þegar aðrir fóru í sína fyrstu starfsferð árutugum eftir námskeið. Nokkrir sendifulltrúar hafa í yfir 20 ár farið með reglulegu millibili til starfa í styttri og lengri starfsferðir fyrir Rauða krossinn, sumir nær árlega.

Á árinu 2015 fóru 24 sendifulltrúar til starfa á erlendum vettvangi fyrir Rauða krossinn á Íslandi og störfuðu þeir að 29 verkefnum í alls 70,25 mannmánuði. Að auki voru þrír aðrir sendifulltrúar af Veraldarvakt við störf fyrir Rauða kross hreyfinguna á beinum starfssamningum í alls 25 mannmánuði svo segja má að af útkallslista Rauða krossins á Íslandi hafi í allt 27 einstaklingar unnið að alþjóðlegum hjálparstörfum á vegum hreyfingarinnar og starfað 95 mannmánuði.

SAMANBURÐARTAFLA 2010–2015 YFIR FJÖLDA ÚTSENDRA SENDIFULLTRÚA Á EINU ÁRI

Ár	Fjöldi sendifulltrúa	Fjöldi verkefna	Mannmánuðir
2015	24	29	70,25
2014	15	21	55,25
2013	15	17	63,25
2012	15	17	73,5
2011	12	13	86,5
2010*	37	43	125

* Í upphafi árs 2010 reið jarðskjálfti yfir Haítí sem olli mikilli eyðileggingu í landinu og margir slösuðust eða veiktust í kjölfarið og þurftu á aðhlyningu að halda.

Heilbrigðisverkefni var sá málaflokkur sem flestir sendifulltrúar störfuðu að á árinu 2015. Alls voru 17 sendifulltrúar sem sinntu alls 21 heilbrigðisverkefnum og vörðu í það um 40 mannmánuðum. Fyrir utan hjúkrunarfræðinga og lækna er þar að finna sálfræðinga, tæknimenn og mannfræðing.

Tveir sinntu verkefnum á sviði fjármála- og stjórnunar eða fjórir ef þeir sem eru á föstum samningum hjá Alþjóða Rauða krossinum í Genf eru taldir með. Verkefni á sviði uppbyggingar og þróunar voru fjögur og upplýsinga- og kynningarstörfum sinntu þrír sendifulltrúar í

mislöngum verkefnum. Eins og sjá má hafa ekki fleiri sendifulltrúar farið út síðan 2010.

FJÖLBREYTT VERKEFNI VÍÐA UM HEIM

Sendifulltrúastörf dreifðust nokkuð víða á árinu. Flestir sinntu störfum í Austur-Asíu eða níu sendifulltrúar, skýrist það m.a. af náttúruhamförum vegna mannskæðs jarðskjálfta sem varð í Nepal í apríl. Í Afríku störfuðu sex einstaklingar, átta sendifulltrúar sinntu jafnmörgum verkefnum í Mið-Austurlöndum og fimm voru við störf í Evrópu (sjö ef Veraldarvaktarfélagar við störf í Genf eru taldir með). Alls unnu níu sendifulltrúar að verkefnum á vegum Alþjóðasambands Rauða krossins og Rauða hálfmánans í 23 mannmánuði. Fjöldi sendifulltrúa er sinntu verkefnum á vegum Alþjóðaráðs Rauða voru mun fleiri en undanfarin ár eða 12 í samtals 31,5 mannmánuði.

Sjö sendifulltrúar störfuðu í samvinnuverkefni Alþjóðaráðsins og ERU-teyma norska Rauða krossins og mældist sú vinna samtals 11,75 mannmánuðir og þrír sendifulltrúar sinntu tvíhliða verkefnum Rauða krossins á Íslandi og samstarfsfélaga á vettvangi í samtals 8,25 mannmánuði. Fimm sendifulltrúar fóru í sína fyrstu starfsferð á vegum Rauða krossins.

Kynjahlutfall sendifulltrúa var þannig að fimmtán konur sinntu átján verkefnum og voru að störfum í 42,75 mannmánuði en níu karlar unnu að ellefu verkefnum í 27,25 mannmánuði. Ef taldir eru með þeir sendifulltrúar sem störfuðu hjá Alþjóða Rauða krossinum á beinum samningum voru konur alls 17 í 55,5 mánuði og karlarnir 10 í tólf verkefnum í 39,25 mánuði. Karlmönnum í störfum sendifulltrúa fjölgaði nokkuð á síðasta ári miðað við fyrri ár.

ALPJÓÐLEG NÁMSKEIÐ FYRIR VERÐANDI SENDIFULLTRÚA

Þrír sendifulltrúar sóttu ERU-námskeið hjá Rauða krossinum í Noregi í júní og tveir aðilar sóttu grunnnámskeið fyrir verðandi sendifulltrúa; annar hjá Rauða krossinum í Noregi og hinn hjá Rauða krossinum í Danmörku. Einnig fóru hjúkrunarfræðingar á námskeið í meðferð skotsára, War Wound Surgical Seminar.

SENDIFULLTRÚAR ÁRSINS 2015

Aleksandar Knezevic, rafiðnfræðingur, fór til Nepal í júlí 2015. Hann starfaði að tæknimálum við tjaldsjúkrahús norska Rauða krossins í Chautara í norðurhluta Nepal. Alexander hefur mikla reynslu sem sendifulltrúi Rauða krossins. Hann starfaði á Filippseyjum árið 2014 og hefur farið í fjölda sendiferða fyrir þýska og austurríska Rauða krossinn.

Ágústa Hjördís Kristinsdóttir, bráðahjúkrunarfræðingur, hélt til Chautara í lok júní þar sem hún starfaði við tjaldsjúkrahús norska Rauða krossins. Ágústa Hjördís er sérfræðingur í bráðahjúkrun og hefur starfað við Landspítalann undanfarin ár. Þetta var hennar fyrsta sendiför fyrir Rauða krossinn.

Elín Jakobína Oddsdóttir, skurðhjúkrunarfræðingur, starfaði í Suður-Súdan og Jemen á árinu. Í lok janúar lauk hún starfsferð í Suður-Súdan sem hófst í september 2014. Í apríl hélt hún til Jemen sem meðlimur í skurðteymi Alþjóða Rauða krossins á sjúkrahúsi í borginni Aden. Elín hefur áður unnið fyrir Rauða krossinn. Árið 2014 fór hún í tvær sendiferðir til Suður-Súdan og eina til Gaza. Hún fór einnig til Haítí í kjölfar jarðskjálftans mikla árið 2010.

Elín Jónasdóttir, sálfræðingur, fór til Nepal í maí og vann með FACT-teymi Rauða krossins (IFRC – Alþjóðasambands Rauða krossins) eða Field Assessment & Coordination Team. Hún starfaði í fjórar vikur við að meta ástandið í landinu hvað varðar þörf á aðstoð við bæði utanaðkomandi aðila og stuðning við nepalska Rauða krossinn. Elín er margreyndur sendifulltrúi og er í áfallateymi Rauða krossins. Hennar fyrsta ferð var á Sri Lanka eftir flóðbylgju, síðan hefur hún verið í FACT og/ eða ERU-teyimum á Haítí, Filippseyjum eftir fellibyllinn 2013 og vegna ebólu í Sierra Leone 2014.

Ellen Stefanía Björnsdóttir, bráðahjúkrun arfræðingur, fór til Nepal í júlí 2015 þar sem hún starfaði við tjaldsjúkrahús norska Rauða krossins í Chautara. Þetta var fyrsta sendiferð Ellenar fyrir Rauða krossinn en hún er einn reynslumesti hjúkrunarfræðingur landsins í bráðahjúkrun.

Gestur Hrólfsson starfaði á höfuðstöðvum Alþjóðasambands Rauða krossins í Genf frá febrúar til júní þar sem hann kynnti sér nýtt tól í verkefnastýringu í tengslum við áætlunargerð, mat og eftirfylgni verkefna. Við heimkomu hefur hann kynnt og stýrt innleiðingu þessara starfshátta innan Rauða krossins á Íslandi um

allt land. Gestur starfaði hjá Landskrifstofu Rauða krossinum á árunum 1997-2014. Hann hefur m.a. sinnt alþjóðastarfi félagsins, verið aðstoðarmaður framkvæmdastjóra og sendifulltrúi í Malaví 2012-2013.

Helga Pálmadóttir, hjúkrunarfræðingur, fór til Nepal í maí og starfaði á tjaldsjúkrahúsi norska Rauða krossins í Chautara. Helga er menntuð í lýðheilsufræðum en hefur einnig unnið á bráðadeildum Landspítalans í fjölda ára ásamt því að vera í ebóluteymi Landspítalans.

Helga Þórólfsdóttir, félagsráðgjafi, fór á vegum Alþjóða Rauða krossins, ICRC, til Írak í byrjun mars. Helga starfaði sem yfirmaður samstarfsverkefnis ICRC, íraska Rauða hálfmánans og stjórnvalda til að efla og auka þekkingu á verkefnum Rauða krossins og Rauða hálfmánans í landinu. Helga hefur mikla reynslu í alþjóðastarfi og sem sendifulltrúi og starfsmaður Rauða krossins. Hún fór í sína fyrstu sendiför árið 1993 þegar hún ferðaðist til Sómalíu á vegum ICRC. Hún hefur einnig starfað í Líberíu, Tadsjikistan og Úganda svo eitthvað sé nefnt.

Hlér Guðjónsson hóf störf í Austur-Asíu með aðsetur í Peking í Kína í október árið 2014. Sinnir hann þar störfum á svæðaskrifstofu Alþjóðasambands Rauða kross félaga sem upplýsinga- og kynningafultrúi. Áætlað er að Hlér starfi á þessum vettvangi til loka árs 2016. Hlér er margreyndur sendifulltrúi en hann fór í sína fyrstu sendiför árið 2001.

Hólmfríður Garðarsdóttir, hjúkrunarfræðingur og ljósmóðir, fór í tvær sendiferðir á árinu. Í maí sinnti hún eftirfylgni heilbrigðisverkefnis í norðurhluta Írans sem hófst á haustmánuðum 2014. Í október 2015 hélt hún síðan til Papúa Nýju-Gíneu til starfa fyrir Alþjóðaráð Rauða krossins við heilsugæsluverkefni á átakasvæðum með áherslu á heilsuefningu meðal kvenna. Hólmfríður er einn reynslumesti sendifulltrúi Rauða krossins en hennar fyrsta verkefni var 1994. Síðan þá hefur hún starfað meðal annars í Jógóslavíu, Norður-Kóreu, Súdan, Indónesíu, Íran og víða í Afríku.

Hrönn Hákanesson, hjúkrunarfræðingur, fór í þriggja mánaða ferð til Dohuk í Kúrdistan norður Írak í janúar 2015. Hún starfaði fyrir Alþjóðaráð Rauða krossins að innleiðingu færanlegra heilsugæslustöðva (Mobile Clinics) sem styðja eiga við heilbrigðiskerfið á svæðinu vegna fjölda flóttamanna. Hrönn hefur áður starfað fyrir Alþjóðaráðið á Filippseyjum eftir fellibylinn Haiyan árið 2013-2014.

Jóhann Thoroddsen, sálfræðingur, hélt til Afganistan í september og kenndi námskeið í sálrænum stuðningi fyrir starfsfólk og sjálfboðaliða afganska Rauða hálfmánans sem sinna fólk sem misst hefur útlími. Verkefninu er stýrt af Alberto Cario sem hefur unnið á sjúkrahúsi/gervilimaverkstæði í rúma tvo áratugi. Jóhann stýrði áfallahjálparverkefnum á landskrifstofu Rauða krossins til fjölda ára. Einnig hefur Jóhann verið sendifulltrúi í Íran, Haítí, Armeníu og víðar.

Jón Magnús Kristjánsson, læknir, fór til Jemen í apríl 2015. Hann vann á sjúkrahúsi í borginni Aden sem meðlimur á skurðteymi Alþjóða Rauða krossins. Jón Magnús hefur áður verið sendifulltrúi Rauða krossins á Haítí og var þar hluti af ERU neyðarteymis heilbrigðisstarfsfólks árið 2010.

Lilja Óskarsdóttir, hjúkrunarfræðingur, fór í júlí til Chautara í Nepal þar sem hún starfaði við tjaldsjúkrahús norska Rauða krossins. Lilja er margreyndur sendifulltrúi en hún hefur meðal annars starfað fyrir Rauða krossinn í Suður-Súdan árið 2000 og sinnt heilsugæslu í kjölfar náttúruhamfara í Pakistan, Haítí og á Filippseyjum.

Magna Björk Ólafsdóttir, hjúkrunarfræðingur, var í tveimur verkefnum sem sendifulltrúi á árinu. Í maí lauk hún störfum sem hluti af ebóluteymi Alþjóðasambandsins þar sem hún stýrði þjálfun og kennslu hjálparstarfsmanna Rauða krossins sem starfa með ebólusjúklingum. Í júní hélt hún til Suður-Súdan til að starfa fyrir sjúkrahústeymi Alþjóðaráðs Rauða krossins í Suður-Súdan. Magna hefur mikla reynslu af sendifulltrúastörfum fyrir Rauða krossinn. Hún vann í Sierra Leóne í tengslum við ebólufaraldurinn 2014 og á Filippseyjum eftir fellibylinn Haiyan. Árið 2013 vann Magna í Kenýa, á Haítí 2010, í Írak 2011 og haustið 2012 starfaði hún fyrir Lækna án landamæra í Sierra Leóne.

María Ólafsdóttir, læknir, fór í þriggja mánaða ferð til Dohuk í Kúrdistan í Norður-Írak í janúar 2015. Hún starfaði fyrir Alþjóðaráð Rauða krossins að innleiðingu færanlegra heilsugæslustöðva (Mobile Clinics) sem styðja eiga við heilbrigðiskerfið á svæðinu vegna fjölda flóttamanna. Þetta var fyrsta sendiför Maríu fyrir Rauða krossinn.

Páll Biering, dósent í geðhjúkrun, brást tvisvar við kalli á árinu. Í júní hélt Páll til tveggja mánaða dvalar í Djibútí að sinna sálrænum stuðningi fyrir starfsfólk Alþjóðaráðs Rauða krossins sem starfaði í hinu stríðshrjáða landi Jemen. Þann 20. október hélt hann í sex vikna sendiför til Grikklands á vegum Rauða krossins þar sem Páll starfaði í flóttamannabúðum norska Rauða krossins í Idomeni, smábæ við landamæri Makedóníu. Helstu verkefni hans voru að veita flóttafólki sálfélagslegan stuðning og þjálfu sjálfboðaliða gríska Rauða krossins í að veita sálfélagslegan stuðning. Áður hafði Páll hefur áður unnið í Nígíríu.

Ríkarður Már Pétursson, rafiðnfræðingur, fór til Nepal nokkrum dögum eftir jarðskjálftann. Hann starfaði í 30 manna neyðarsveit norska Rauða krossins sem setti upp tjaldsjúkrahús við hamfarasvæðið. Ríkarður var yfir tæknideild teymisins. Var Ríkarður einn af fyrstu alþjóðlegu hjálparstarfsmönnum sem mættu á svæðið til að setja upp tjaldsjúkrahús í bænum Chautara og rúmum fjórum mánuðum síðar stýrði hann brotthvarfi teymisins af svæðinu.

Ríkarður sinnti sendifulltrúastörfum víða á árunum 1994-2003.

Sigurður Jónsson, kerfisfræðingur og ráðgjafi á upplýsingatækni sviði, fór til Minsk í Hvíta-Rússlandi í byrjun árs 2015. Sigurður vann með landsfélagi hvítússneska Rauða krossins að því að bæta upplýsingatækni, finna lausnir, endurnýja tækjabúnað og efla þekkingu sem snýr að neyðarvörnum. Sigurður fór einnig til Malaví og vann þar einnig sambærilegt verkefni með landsfélagi Rauða krossins í Malaví. Áður hefur Sigurður verið ráðgefandi í sams konar verkefnum í Síerra Leóne og Armeníu.

Pór Daníelsson, viðskipta- og þróunarfræðingur, tók við stöðu yfirmanns svæðisskrifstofu Alþjóðasambands Rauða kross félaga í Ulan Bator í Mongólíu í febrúar 2013 til janúar 2015. Þór hefur rúmlega tveggja áratuga reynslu í hjálpar- og mannúðarstörfum.

Þrír sendifulltrúar á Veraldarvaktinni fyrir stofnanir Alþjóða Rauða krossins í Genf:

Helga Bára Bragadóttir, mannfræðingur og kennari, er leiðbeinandi á grunnnámskeiðum fyrir sendifulltrúa. Námskeiðin voru endurskoðuð á árinu 2015 og tók Helga Bára þátt í því ferli. Í október var hún við kennslu í Þýskalandi.

Karl Sæberg Júlísson, afbrotufræðingur, hefur starfað að öryggismálum fyrir Alþjóðasamband Rauða kross félaga í áraradri. Aðsetur Karls er í Genf en hann ferðast til að kynna sér aðbúnað hjálparstarfsmanna víða um heim og vinnur að bættu öryggi þeirra við vinnu sína.

Pálína Ásgeirsdóttir, hjúkrunarfræðingur, er einn reyndasti sendifulltrúi á Veraldarvakt Rauða krossins á Íslandi með þriggja áratuga starf að baki við hjálpar- og mannúðarstörf fyrir Rauða krossinn. Pálína starfar nú í höfuðstöðvum Alþjóðaráðsins í Genf sem mannúðastjóri heilbrigðisstarfsfólks.

Fjármál

Tekjur og útgjöld 2015

Heildartekjur Rauða krossins á Íslandi á árinu 2015 námu 1.873 milljónum króna.

Tekjur af söfnunarkössum voru stærsti tekjuliðurinn og námu tæpum 500 m.kr.

Frjáls framlög voru rúmar 300 m.kr. Hæsta framlagið kom frá Mannvinum, alls 122 milljónir, sem er rúmlega 40% aukning á milli ára. Félagsgjöld til deilda Rauða krossins voru 24 m.kr. Alls söfnuðust 47 milljónir í framlögum frá almenningi og fyrirtækjum til neyðar- aðstoðar, mest vegna jarðskjálftanna í Nepal.

Tekjuafgangur fatasöfnunar nam 86 milljónum og var nýttur til að fjármagna hjálparstarf bæði innanlands og erlendis.

Rauði krossinn ráðstafaði alls 1.739 milljónum króna til ýmissa verkefna á árinu 2015. Þar af fóru um 20%, eða alls 255 milljónir, til fjölbreyttra verkefna í alþjóðlegu hjálparstarfi. Stærstu framlögin voru neyðaraðstoð í Nepal, aðstoð við sýrlenska flóttamenn og þróunar- aðstoð í Malaví.

Til innlendra verkefna fór svipuð fjárhæð og á fyrra ári, tæpar 600 milljónir. Mesta aukningin var í framlögum til verkefna í tengslum við hælisleitendur.

Umsvif sjúkraflutninga jukust á milli ára sem m.a. má rekja til aukins fjölda erlendra ferðamanna. Rekstrarkostnaður sjúkrabíla var tæpar 400 milljónir og hækkaði um 18% á milli ára. Rúmum 200 m.kr. var varið til fjárfestinga í nýjum sjúkrabifreiðum og búnaði til sjúkraflutninga.

Lykiltölur úr rekstrinum

Tekjur í milljónum króna	2015	2014	2013	2012	2011
Söfnunarkassar	497	497	447	456	474
Frjáls framlög	340	322	311	207	239
Samningar við stjórnvöld	374	348	304	279	228
Sjúkraflutningar	265	224	191	161	141
Sölustarfsemi	309	320	294	269	246
Aðrar tekjur	88	219	93	117	95
Samtals	1.873	1.929	1.641	1.489	1.423

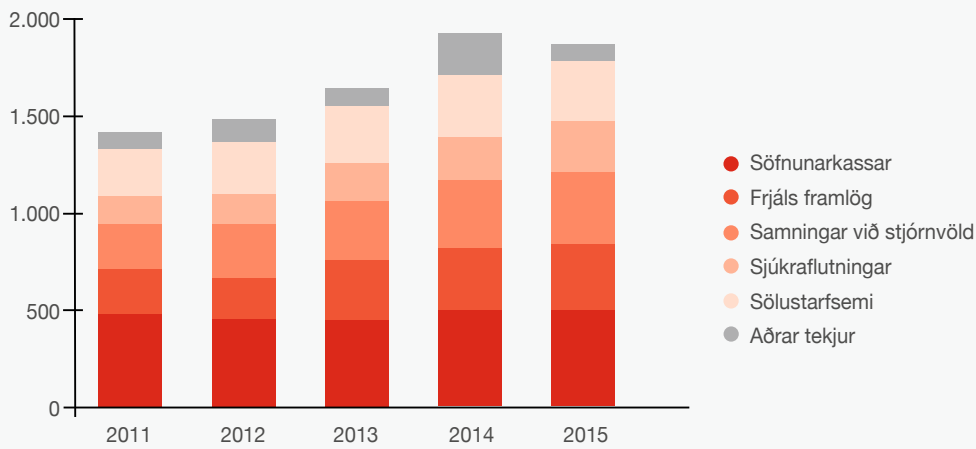
Framlög til verkefna í milljónum króna	2015	2014	2013	2012	2011
Alþjóðahjálparstarf	255	304	350	289	312
Alþjóðasamstarf	67	52	58	38	52
Innanlandsstarf	598	603	463	517	588
Sjúkraflutningar	399	337	307	277	263
Hjálparsíminn	32	30	27	26	30
Athvörf Rauða krossins	91	78	81	75	75

Sundurliðun innanlands	2015	%
Deildarstarf	192	32%
Skyndihjálp og neyðarvarnir	42	7%
Athvorf Rauða krossins	91	15%
Hjálparsíminn	32	5%
Flóttamenn og hælisleitendur	58	10%
Einstaklingsaðstoð	13	2%
Félagslegur stuðningur	88	15%
Önnur innanlandsverkefni	83	14%
Samtals	598	100%

Alþjóðlegt hjálparstarf	2015	%
Neyðaraðstoð	199	78%
Þróunarsamvinna	57	22%
Samtals	255	100%

Tekjur og útgjöld 2015

Próun tekna síðustu 5 ár

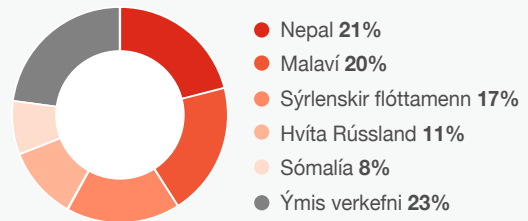

Heildartekjur Rauða krossins á Íslandi á árinu 2015 námu 1.873 milljónum króna

Skipting útgjalda eftir verkefnum

Alþjóðaverkefni

Landsskrifstofa Efstaleiti 9
103 Reykjavík
Sími 570 4000
central@redcross.is
www.raudikrossinn.is

